

Regeling
Eindexamen
2018-2019
HAVO

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN

REGELING EINDEKAMEN

HAVO

SCHOOLJAAR 2018-2019

I. INHOUDSOPGAVE

I. Inhoudsopgave	pag.	2
II. Voorwoord	pag.	3
III. Korte inhoud van de regelgeving over het eindexamen	pag.	4
IV. Reglement Schoolexamen voor de eindexamens aan het Bernardinuscollege in het schooljaar 2018-2019	pag.	5
V. Programma van Toetsing en Afsluiting in het schooljaar 2018-2019 (Schoolexamenregeling)	pag.	17
Het profielwerkstuk (PWS)	pag.	75
De rekentoets	pag.	77
VI. Examenroosters HAVO in 2019		zie bijlage
VII. Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg	pag.	79
VIII. Reglement van de commissie van Beroep Eindexamenaangelegenheden	pag.	85
IX. Regeling toegestane hulpmiddelen bij de eind- en staatsexamens		zie bijlage
X. Beleidsregel van de inspecteur		zie bijlage
XI. Handleiding profielwerkstuk		zie bijlage

II. VOORWOORD

Dit document is bedoeld voor alle leerlingen van de HAVO Tweede Fase in het schooljaar 2018-2019; het regelt de rechten en plichten van zowel de leerlingen als de school in het kader van de schoolexamens en centrale examens. In dit document staat informatie over wat van de leerlingen verlangd wordt, op welke momenten toetsen en examens zullen plaatsvinden en welke regels daarbij gelden.

Het eindexamen bestaat uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Het CE wordt geheel in het examenjaar afgenomen. Schoolexamens worden ook in het voorexamenjaar afgenomen. Een aantal vakken wordt zonder CE afgesloten..

De PTA's in dit document zijn geldig voor schooljaar 2018-2019. In het PTA van elk vak is aangegeven voor welke cohort(en) een PTA geldig is. In het geval van doubleren wordt er een apart PTA in overleg met de teamleider samengesteld. Het PTA wordt jaarlijks verstrekt vóór 1 oktober.

De regels die nodig zijn voor een vlot en zorgvuldig verloop van schoolexamen en centraal examen zijn in dit document opgenomen. Leidend in het bepalen van deze regels in het eindexamenbesluit dat altijd via www.examenblad.nl in te zien is. Daarnaast bevat dit document bijzonderheden over de organisatie van het schoolexamen en een omschrijving van de stof die in de diverse toetsen aan de orde zal komen.

Heerlen, september 2018.

De directie van het Bernardinuscollege.

III. KORTE INHOUD VAN DE REGELGEVING OVER HET EINDEXAMEN

De basis voor alle regels voor eindexamens voor de leerlingen van scholen voor VWO, HAVO en MAVO is neergelegd in artikel 29 van de Wet op het voortgezet onderwijs. In dit artikel wordt bepaald:

1. dat leerlingen van dagscholen voor VWO, HAVO en MAVO gelegenheid gegeven wordt aan deze scholen eindexamen af te leggen;
2. dat dit examen afgenomen wordt door de rector of directeur en leraren van de school;
3. dat zij die het eindexamen met gunstig gevolg afgelegd hebben, een diploma ontvangen;
4. dat bij algemene maatregel van bestuur voorschriften vastgesteld worden omtrent de eindexamens, die niet voor alle leerlingen van een school dezelfde vakken behoeven te omvatten.

De onder 4 bedoelde algemene maatregel van bestuur is, ingaande 1 augustus 1990, het Eindexamenbesluit VWO - HAVO - MAVO - VBO d.d. 10 juli 1989 en alle wijzigingen.

In dit besluit zijn opgenomen regelingen over

- de organisatie van het eindexamen,
- het centraal examen,
- de uitslag, herkansing en diplomering,
- hoe te handelen in bijzondere omstandigheden.

Ofschoon het Eindexamenbesluit met de daarbij behorende toelichting een veertigtal pagina's telt, is hiermee toch geen uitputtende regeling voor de examens getroffen. Heel uitdrukkelijk is het in artikel 31 van het Examenbesluit aan schoolbesturen en scholen opgedragen de organisatie van het eindexamen vast te leggen in een tweetal regelingen t.w. in

- een examenreglement
en in
- een programma van toetsing en afsluiting.

Een en ander betekent dat de regelingen ter zake van en rond het eindexamen in concreto geregeld zijn in drie reglementen, t.w.

- a. het Eindexamenbesluit VWO - HAVO - MAVO – VBO (www.eindexamenblad.nl);
- b. het Reglement Schoolexamen en het Programma van Toetsing en Afsluiting van de HAVO van het Bernardinuscollege.
- c. het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg;

Bij de presentatie van de regels in deze bundel is de chronologie van de activiteiten in het kader van de eindexamens als uitgangspunt genomen en niet de juridische hiërarchie van de verschillende regelingen.

**IV. REGLEMENT SCHOOLEXAMEN VOOR DE HAVO VAN HET
BERNARDINUSCOLLEGE SCHOOLJAAR 2018-2019,
vastgesteld september 2018.**

De directeur van het Bernardinuscollege,
gelet op artikel 31 lid 2 van het Eindexamenbesluit VWO - HAVO - MAVO-VBO
gelet op artikel 2 lid 1, lid 2 en lid 3 van het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet
Onderwijs Parkstad Limburg,
gehoord de examinatoren van de havo van het Bernardinuscollege,

besluit het **REGLEMENT SCHOOLEXAMEN** alsmede **HET PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING VOOR
DE EINDEXAMENS AAN DE HAVO VAN HET BERNARDINUSCOLLEGE IN HET SCHOOLJAAR 2018-2019** als volgt
vast te stellen:

artikel 1a begripsbepalingen

- a. directeur : de rector van de school of zijn plaatsvervanger;
- b. kandidaat : een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deelexamen is toegelaten;
- c. examinator : degene die belast is met het afnemen van het eindexamen in een vak;
- d. bijzitter : persoon aangewezen door de directeur die de examinator bijstaat bij het afnemen van een mondeling schoolexamen;
- e. programma van toetsing en afsluiting : de bijlage "Programma van Toetsing en Afsluiting" als bedoeld in artikel 31, lid 2 van het Eindexamenbesluit VWO- HAVO – MAVO - VBO;
- f. schoolexamen : dat deel van het eindexamen, dat niet centraal (landelijk) wordt afgenomen; een schoolexamen bestaat uit een of meerdere schoolexametoetsen;
- g. herkansing : betreft een specifieke schoolexametoets of schoolexamenonderdeel;
- h. herexamen : het opnieuw maken van een centraal examen in het tweede of derde tijdvak.
- i. 1e eindexamenjaar : het eerste schooljaar waarin een kandidaat van een bepaalde school deel uit maakt van een eindexamenklas
- j. secretaris eindexamen: medewerker aangesteld door de directeur en belast met de organisatie van het eindexamen
- k. examencommissie : commissie bestaande uit directeur (zijnde technische voorzitter), een onderwijsdirecteur die niet betrokken is bij de school waarvoor de examencommissie bij elkaar geroepen is, een lid van de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad, een lid van de ouderraad, een lid van de leerlingenraad, een docent niet betrokken is bij de kwestie waarvoor de examencommissie bij elkaar geroepen is.
- l. afwezigheid : het niet deelnemen aan een schoolexamen(toets)
- m. verhindering : afwezigheid met opgaaf van reden;
- n. onregelmatigheid : het op voorbedachte wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door vervalsing van administratie of ontduiking van voorschriften; fraude; een activiteit of het achterwege laten van een activiteit in strijd met de gestelde regels
- o. authenticiteit : de eigenheid van een gemaakt of gepresenteerd werk(stuk), zijnde vrij van plagiaat;
- p. combinatiecijfer : het op een geheel cijfer afgeronde rekenkundig gemiddelde van de cijfers behaald voor de vakken met een kleine studielast conform onderstaande:
Voor kandidaten havo: CKV, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk, tenzij een leerling/kandidaat heeft gedoubleerd dan telt CKV niet mee.

Voor kandidaten atheneum cohort 2016-2019: maatschappijleer, levensbeschouwing, PWS. Voor cohort 2017-2020 en later: CKV, maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.
Voor gymnasium: maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk

- q. inleverdatum : moment waarop een bepaald (onderdeel van een) werk(stuk) ingeleverd dient te zijn. Het overschrijden van deze datum leidt tot puntaftrek
- r. inleverdeadline : moment waarop een bepaald werk(stuk) ingeleverd moet zijn. Het overschrijden van deze datum leidt tot het cijfer 1,0.
- s. schoolleiding : directeur en onderwijstdirecteuren
- t. cohort : de groep leerlingen die in een bepaalde periode de tweede fase volbrengt
- u. teamleider : leidinggevende o.a. verantwoordelijk voor de operationele leiding van een afdeling

artikel 1b. mandatering

De directeur (rector) mandateert de volgende bevoegdheden m.b.t. de uitvoering van het examen:

- De examensecretaris met de begeleiding van de uitvoering van het examenreglement, de examens en de regelgeving die voortkomt uit het examenreglement en de examens
- De examensecretaris met de verantwoordelijkheid voor de organisatie van de examens en de samenstelling en communicatie alle examenroosters
- De examensecretaris met de verantwoordelijkheid bij de organisatie van beroepsprocedures
- De examinatoren (docenten) met de verantwoordelijkheid voor de samenstelling en correctie van de examens.
- De examinatoren zijn tevens verantwoordelijk voor de analyse van examens en examenresultaten bij een beroep van de leerling
- De onderwijstdirecteur met de bewaking van de uitvoering van de wetgeving van de geldende examenregeling en uitvoering ervan. De onderwijstdirecteur is lid van de examencommissie en adviseert in voorkomende gevallen de directeur (rector).
- De onderwijstdirecteur met besluiten omtrent kandidaten die tijdens een zitting onwel worden (art 4a9).
- De onderwijstdirecteur met besluiten omtrent kandidaten die voor een schoolexamen verhinderd zijn (art 6.2 t/m 6.4).
- De onderwijstdirecteur met de verantwoordelijkheid om cijfers aan de staatssexamencommissie te melden (art 11.3)

artikel 2 algemene bepalingen

- 2.1. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt.
- 2.2. Het schoolexamen wordt afgenomen met inachtneming van het gestelde in het Programma van Toetsing en Afsluiting dat als bijlage bij dit Reglement Schoolexamen is gevoegd en waarin voor elk vak afzonderlijk is opgenomen:
  - a. uit hoeveel schoolexamantoetsen het schoolexamen bestaat die ieder afgesloten worden met een deel-schoolexamencijfer;
  - b. gedurende welke periode elk der schoolexamantoetsen afgenomen wordt;
  - c. of een schoolexamantoets mondeling, schriftelijk, via een practicum of anderszins afgenomen wordt;
  - d. de duur van de schoolexamantoetsen;
  - e. de omschrijving van de stof waarvan de beheersing onderzocht wordt;
  - f. het gewicht dat aan elk cijfer voor een schoolexamantoets toegekend wordt voor de bepaling van het schoolexamencijfer.
- 2.3. In afwijking van het gestelde onder lid 2 kan de directeur, in overleg met de desbetreffende vaksectie, van de regeling afwijken; de kandidaten dienen hiervan tijdig op de hoogte gesteld te worden. De afwijking wordt aan de inspectie gemeld.
- 2.4. Het schoolexamen wordt tenminste drie werkdagen voor de aanvang van het centraal examen afgesloten met de vaststelling van de schoolexamencijfers.
- 2.5. Een leerling stelt het vakkenpakket tweede fase aan het einde van de derde klas en met toestemming van de docentenvergadering samen. Indien een leerling een vak wil wisselen, mag dit tot 1 december van het vierde leerjaar onder bepaalde voorwaarden:
  1. er mag geen negatief advies zijn van de docent die de leerlingen voor het te kiezen vak in het derde leerjaar had en
  2. de vakwisseling moet rooster-technisch haalbaar zijn. Na 1 december van het vierde leerjaar worden vakkenwisselingen alleen toegestaan na overleg met de betreffende vakdocenten en met toestemming van de onderwijsdirecteur.
- 2.6. De kandidaat is verplicht aan alle schoolexamens en centrale examens deel te nemen.
- 2.7. In de Tweede Fase kunnen er ontheffingen voor de tweede moderne vreemde taal verleend worden op de volgende gronden:
  - de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
  - de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
  - de leerling volgt onderwijs in het profiel Natuur en techniek of het profiel Natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
- 2.8. Conform artikel 37a van het eindexamenbesluit mag een leerling een centraal examen in een eerder leerjaar afleggen.
  - i. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
  - ii. Indien een leerling in een eerder leerjaar centraal examen wil doen, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
  - iii. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
  - iv. Een apart PTA wordt samengesteld voor leerlingen die voornemens zijn een centraal examen in een eerder leerjaar af te leggen.

artikel 3 cijfergeving schoolexamen

- 3.1. Voor iedere schoolexamentoets drukt de examinator zijn oordeel over kennis, inzicht en/of vaardigheden uit in een cijfer. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1,0 tot en met 10,0 met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
- 3.2. De examinator stelt de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis van de normering voor en de beoordeling van een schoolexamentoets.
- 3.3. Kandidaten kunnen in het leerlingenportaal hun cijfers voortdurend inzien, behalve tijdens de weken waarin de schoolexamentoetsen worden afgenomen.
- 3.4. Indien een kandidaat een administratieve fout omtrent cijfergeving ontdekt, dient hij deze onjuistheid bij de examinator aan te geven.
- 3.5. Het schoolexamencijfer wordt vastgesteld aan de hand van de cijfers behaald bij de schoolexamentoetsen, waarbij rekening gehouden wordt met het gewicht dat aan elk van deze cijfers is toegekend, een en ander als vermeld in de bijlage bij dit reglement (het Programma van Toetsing en Afsluiting).
Indien een gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 verhoogd wordt, indien de tweede decimaal met afronding 5 of hoger is.
- 3.6. De kandidaat dient werk horende bij een praktische opdracht als onderdeel van een vak, beschreven in het geldende PTA, vóór of op de deadline verplicht aan te leveren. Het niet tijdig inleveren of afronden van een praktische opdracht of handelingsdeel wordt beschouwd als een onregelmatigheid.
- 3.7. Voor vakken die niet centraal worden geëxamineerd, is het schoolexamencijfer tevens eindcijfer. Voor alle andere vakken is het eindcijfer het op een geheel getal afgeronde gemiddelde van het schoolexamencijfer en het centraal eindexamencijfer.
- 3.8. Het schoolexamencijfer is een afgerond geheel getal voor die vakken die niet d.m.v. een centraal examen worden afgesloten.
Het schoolexamencijfer is een getal met 1 decimaal voor die vakken die wel d.m.v. een centraal examen worden afgesloten.
Het cijfer voor een schoolexamentoets is een getal met 1 decimaal.
- 3.9. Ten behoeve van de vaststelling van de cijfers moeten alle vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, op een door de school nader te bepalen datum doch maximaal tien schooldagen vóór de aanvang van het CE te zijn afgesloten.
- 3.10. Uiterlijk vier schooldagen vóór de aanvang van het centraal examen wordt de kandidaat schriftelijk in kennis gesteld van de schoolexamencijfers.
- 3.11. Toelating tot het centraal examen kan alleen als het schoolexamen geheel is afgerond.

artikel 4a schriftelijke schoolexamentoetsen

- 4a.1. Indien en voor zover een schoolexamentoets in een vak op schriftelijke wijze plaatsvindt, worden het werk van de kandidaten en de beoordelingsnormen aan de kandidaten, in de klas en onder toezicht van de docent, ter beschikking gesteld en het voor elk werk toegekende cijfer zo spoedig mogelijk medegedeeld. Voor de definitieve vaststelling van de beoordeling geldt een beroepstermijn van 10 dagen, na het bekend worden van het cijfer (zie artikel 7).
- 4a.2. De schriftelijke examens worden afgenomen in de perioden die zijn aangegeven in de regeling per vak. In beperkte mate zijn afwijkingen mogelijk als dit roostertechisch wenselijk is. Het rooster van de toetsen waarin begintijd, eindtijd en plaats zijn aangegeven, wordt tijdig gepubliceerd.
- 4a.3. Het werk wordt gemaakt op papier verstrekt door of namens de directeur.
- 4a.4. De kandidaat plaatst zijn naam en zijn examenummer en de naam van de docent op het door de school verstrekte papier.
- 4a.5. Omtrent de opgaven worden geen mededelingen of inlichtingen aan de kandidaten verstrekt, tenzij deze rectificaties van of tekortkomingen in de opgave betreffen die na overleg met de vakcoördinator van het schoolexamen zijn geconstateerd.
- 4a.6. Het gebruik van boeken, logaritmetafels, tabellen en andere hulpmiddelen is de kandidaat verboden met uitzondering van die waarvan het gebruik door de examinator belast met de vaststelling van de opgaven, is toegestaan. Daarnaast mag het voor het maken van het examenwerk benodigde schrijfgerei

door de kandidaten meegenomen worden in het examenlokaal. (Zie hoofdstuk X. verderop in dit document.)

- 4a.7. Kladpapier wordt verstrekt door of namens de directeur.
- 4a.8. Gedurende een schriftelijke schoolexamentoets is het de kandidaat niet geoorloofd zich tijdelijk zonder toestemming van één der toezichthouders uit het examenlokaal te verwijderen. Krijgt hij die toestemming, dan dient één van de toezichthouders hem te begeleiden.
- 4a.9. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. Na overleg met de kandidaat beslist de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Hervat een kandidaat na enige tijd het werk, dan kan de directeur bepalen dat de gemiste tijd of een deel daarvan aan het einde van de zitting wordt ingehaald. Hervat een kandidaat het werk niet, dan kan de directeur, indien mogelijk na het horen van de kandidaat, doch uiterlijk vóór het einde van de zitting, bepalen dat het door de kandidaat gemaakte werk niet als schriftelijk examen wordt aangemerkt. De kandidaat wordt dan geacht om een geldige reden verhinderd te zijn geweest aan het desbetreffende onderdeel deel te nemen.
- 4a.10. De kandidaat levert bij het verlaten van het lokaal het gemaakte werk in bij één van de toezichthouders. De leerling is verantwoordelijk voor de inhoud en volledigheid van het ingeleverde werk.
- 4a.11. Na afloop van het schriftelijk examen wordt het gemaakte werk door één van de toezichthouders onverwijld bij de directeur of bij een door hem aangewezen personeelslid, ingeleverd.
- 4a.12. Schriftelijke examens die tijdens of na het examen buiten de examenzaal zijn geweest worden ongeldig verklaard. De aanwezige toezichthouder(s) brengt de directeur of de examensecretaris direct op de hoogte van het gebeurde.

artikel 4b Profielwerkstuk

Het schoolexamen omvat een profielwerkstuk (PWS). Dit werkstuk omvat een zelfstandig onderzoek vergezeld door een vorm van een presentatie, dat betrekking heeft op minstens één groot vak (440 uur voor Atheneum en Gymnasium; 320 uur voor HAVO) binnen het vakkenpakket van de leerling. Het profielwerkstuk is opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). De toegekende studielast voor het PWS is 80 studiebelastingsuren (sbu). Leerlingen in de voorexamenklassen ontvangen een handleiding profielwerkstuk waarin de eisen m.b.t. het profielwerkstuk en uitleg over de totstandkoming van het cijfer staan.

Voor de handleiding profielwerkstuk: zie bijlage.

artikel 4c Rekentoets

- 4c.1. Het maken van de rekentoets is verplicht, maar het cijfer telt niet meer mee voor het behalen van het diploma, een leerling kan niet slagen als de rekentoets niet is gemaakt.
- 4c.2. Het cijfer wordt vermeld op de cijferlijst.
- 4c.3. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen. Op grond van tussentoetsen verleent de directeur toestemming voor het afleggen van een rekentoets ER, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden ondanks extra ondersteuning en inspanning.
- 4d.4. Iedere leerling wordt viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste mogelijkheid in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.

artikel 5 mondelinge schoolexametoetsen

- 5.1. In het geval van de afwezigheid van een bijzitter wordt een mondeling examen opgenomen.
- 5.2. De examinerator stelt het cijfer voor de mondelinge schoolexametoets vast. In het geval er bij deze schoolexametoets een bijzitter aanwezig is, pleegt hij eerst overleg met hem.

artikel 6 verhindering schoolexamen

- 6.1. Indien een kandidaat wegens ziekte of een andere zwaarwegende reden een bepaalde (herkansing van een) schoolexametoets niet kan meemaken, dient door één van de ouder(s)/verzorger(s) **vóór** aanvang van de toets de kandidaat telefonisch afgemeld te worden en **binnen 24 uur na aanvang van de toets** een door zijn of haar ouder(s)/verzorger(s) getekende schriftelijke absentieverklaring (bijlage) te worden overlegd aan de onderwijsdirecteur waaruit de reden van de verhindering blijkt.
- 6.2. Op grond van de schriftelijke verklaring zoals bedoeld in het eerste lid bepaalt de directeur of, en zo ja, wanneer en op welke wijze de gemiste schoolexametoets alsnog plaats zal vinden, een en ander in overeenstemming met de herkansingsregeling (zie artikel 9)
- 6.3. Komt een leerling te laat bij een schriftelijke schoolexametoets, dan kan hij/zij geen aanspraak maken op verlenging van de toetstijd. Komt een leerling meer dan een half uur te laat, dan wordt hij/zij niet meer toegelaten en wordt de toets met het cijfer 1,0 beoordeeld. Te laat komen bij mondelinge schoolexamens en kijk- en luistertoetsen wordt niet toegestaan. In dat geval wordt de betreffende exametoets beoordeeld met een 1,0. Alleen in geval van duidelijke overmacht kan de directeur besluiten de gemiste tijd te laten inhalen.
- 6.4. In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) wordt per vak beschreven hoe te handelen bij het inleveren van praktisch werk. Bij het niet nakomen van de beschreven afspraken m.b.t. het inleveren van praktisch werk bepaalt de examinerator (docent) in overleg met de directeur de eventuele maatregel(en).

artikel 7 bezwaren schoolexamen

Indien een kandidaat meent gegronde bezwaren te kunnen aanvoeren tegen de gang van zaken bij een bepaald onderdeel van het schoolexamen, kan hij een klacht indienen bij de examencommissie waarvan de directeur technisch voorzitter van is. Bezwaren tegen cijfergeving dienen binnen tien dagen na het bekend worden het cijfer voor dat onderdeel bij de examencommissie ingediend te zijn. De examencommissie spreekt zijn oordeel uit over de klacht en neemt zo nodig de daaruit voortvloeiende maatregelen, na de kandidaat en de desbetreffende examinerator gehoord te hebben.

artikel 8 onregelmatigheden schoolexamen

- 8.1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
- 8.2. De maatregelen, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, of de rekentoets
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of de rekentoets
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of de rekentoets
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen
- 8.3. Alvorens een beslissing ingevolge de onregelmatigheid of fraude genomen wordt hoort de directeur de kandidaat naar aanleiding van een melding van de examinerator inzake de onregelmatigheid. Het meldingsformulier is als bijlage toegevoegd. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen

meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogd of verzorgers van de kandidaat, alsmede aan de inspectie.

- 8.4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de examencommissie. Van de commissie van beroep mag de directeur geen beslissend deel uitmaken. Het beroep dient binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend bij de examencommissie. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.
- 8.5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij een door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. In overeenstemming met artikel 30a van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

artikel 9 herkansing/herexamen schoolexamen

- 9.1. Het hoogste cijfer behaald bij de herkansing en de eerder afgelegde schoolexametoets geldt als definitief cijfer.
- 9.2.1 Een leerling heeft het recht om in het eindexamenjaar één schoolexametoets uit elke schoolexamenperiode te herkansen.
- 9.2.2 Indien een leerling van een bepaald herkansingsmoment afziet, mag hij dit herkansingsmoment later in het examenjaar niet inhalen.
- 9.2.3 De stofomschrijving en de weging van de herkansing is identiek aan de stofomschrijving en weging van de te herkansen schoolexametoets en wordt in het PTA vastgelegd.
- 9.2.4 De herkansing is niet gebonden aan eerder behaalde cijfers.
- 9.2.5 De herkansing vindt uiterlijk plaats in de derde schoolweek na afloop van een schoolexamenperiode.
- 9.2.6 Na overleg met de schoolleiding leggen de secties in het PTA vast welke schoolexametoetsen niet in aanmerking voor herkansing komen. In de regel geldt dit voor schoolexametoetsen die praktisch van aard zijn.
- 9.2.7 Een leerling mag maximaal twee herkansingen van hetzelfde vak maken.
- 9.3.1 In afwijking van 9.2 geldt voor de vakken van het combinatiecijfer (maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk) deze mogelijkheid tot herkansing niet. Voor leerlingen havo die in 2019 voor het eerste keer eindexamen doen en voor leerlingen atheneum die in 2020 voor het eerste keer eindexamen doen, geldt deze mogelijkheid tot herkansing niet. De in dit lid genoemde vakken behoren namelijk tot het combinatiecijfer. Wanneer een kandidaat voor één of meer van deze vakken een eindcijfer lager dan een vier haalt, krijgt de leerling de mogelijkheid zijn prestatie aan te vullen tot het cijfer vier of hoger. De vakdocent bepaalt de inhoud van de aanvulling en de wijze waarop deze aanvulling plaatsvindt.
- 9.3.2 Naast de vakken van het combinatiecijfer zijn er nog enkele andere vakken die alleen met een schoolexamen worden afgesloten (b.v. Informatica, Wiskunde D, en BSM). Deze vakken vallen onder de regeling van artikel 9.2.
- 9.3.3 Indien een vak buiten de vakken van het combinatiecijfer een schoolexametoets in een voorexamen klas geeft, en indien dit schoolexamen herkansbaar is, kan dit schoolexamen worden herkanst in het eerste herkansingsmoment van het examenjaar. Deze herkansing telt als herkansing voor de eerste schoolexamenperiode.

- 9.4.1 Indien een leerling één of meerdere schoolexametoetsen in de reguliere schoolexamenweek heeft gemist, wordt een regeling getroffen waarbij één van de gemiste examens op de herkansingsdag wordt ingehaald. Indien er meerdere examens ingehaald moeten worden, worden deze in overleg met de docent op een door de docent te bepalen dag ingehaald.
- 9.4.2 Indien een leerling een schoolexametoets in de reguliere schoolexamenweek heeft gemist, mag hij het examen van dit vak in de betreffende periode niet herkansen.
- 9.4.3 Indien een leerling op de herkansingsdag afwezig is, mag de leerling de herkansing niet op een ander tijdstip inhalen; zijn recht op herkansing tijdens dat herkansingsmoment vervalt.
- 9.5 **Praktische opdrachten** kunnen niet worden herkanst. In de beoordelingscriteria van de praktische opdrachten is het aspect planning en organisatie opgenomen. Het later inleveren dan op de vermelde **inleverdatum** is daarmee negatief van invloed op de beoordeling: er kan bij overschrijding van de inleverdatum maximaal een aftrek van twee punten op een schaal van tien plaatsvinden. Bij overschrijding van de in het PTA, of via verwijzing daarin naar de studiewijzers, vermelde **inleverdeadline** volgt de beoordeling 1,0. Dit wordt beschouwd als een onregelmatigheid.

artikel 10 centraal examen

De organisatie van het centraal examen geschiedt volgens het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg (SVO | PL). Daarenboven gelden de volgende bepalingen:

In aanvulling op artikel 4.9 van het examenreglement van de scholen den Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg mogen de leerlingen gedurende de hele zitting de examenzaal niet verlaten.

De kandidaat is verplicht aan alle schoolexamens en centrale examens deel te nemen.

artikel 11 verhindering centraal examen

- 11.1 Indien een kandidaat wegens ziekte of een andere zwaarwegende reden een bepaald centraal examen niet kan meemaken, dient door één van de ouder(s)/verzorger(s) **vóór** de aanvang van de toets de kandidaat telefonisch afgemeld te worden en **binnen 24 uur na aanvang van de toets** een door hem of haar (ouder(s)/verzorger(s) getekende schriftelijke verklaring te worden overgelegd aan de directeur, waaruit de reden van de verhindering blijkt.
- 11.2 Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur verhinderd is bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen over **ten hoogste twee toetsen** te voltooien.
- 11.3 Als een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, dan wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien. De kandidaat meldt zich dan zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. De directeur deelt aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de directeur.
- 11.4 Indien een kandidaat te laat bij een centraal examen arriveert, kan hij/zij geen aanspraak maken op verlenging van de examentijd. Indien hij meer dan een half uur te laat is, wordt hij niet meer tot het examen toegelaten; hij wordt gezien als verhinderd.

Artikel 12 cijfergeving centraal examen

- 12.1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 12.2 De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste volzin, niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 12.3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

- 12.4 De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen daartoe uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op. Vervolgens bepalen zij de uitslag waarbij zij de regels voor slagen hanteren die hieronder onder het kopje uitslag zijn vermeld.

artikel 13 noodscenario centrale examens

Voor eventualiteiten waarbij de geheimhouding van de examens geschonden is of afname niet mogelijk is, hebben de examenorganisaties een calamiteitenplan opgesteld.

In het meest ingrijpende noodscenario kunnen één of meer centrale examens worden uitgesteld en kan het eerste en tweede tijdvak zich uitstrekken tot het moment van de aanvang van de vroegste zomervakantie.

artikel 14 uitslagbepaling

14.1 De kandidaat die eindexamen gymnasium heeft afgelegd, is geslaagd:

- a) indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
- b) indien hij:
  - (i) voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A of wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor de andere vakken, genoemd in dit subonderdeel als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, én
  - (ii) voor de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 6 of meer heeft behaald én
  - (iii) de rekentoets heeft gemaakt.
- c) indien hij onverminderd onderdeel b:
  - (i) voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
  - (ii) voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
  - (iii) voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
  - (iv) voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt,
- d) indien geen van de eindcijfers lager is dan 4
- e) indien de vakken lichamelijke opvoeding en loopbaanoriëntatie van het gemeenschappelijk deel van elk profiel zijn beoordeeld als «voldoende» of «goed». Voor kandidaten havo die voor de tweede keer eindexamen in 2019 doen, geldt deze regeling ook voor CKV. Voor kandidaten atheneum die in 2019 eindexamen doen en voor kandidaten atheneum die in 2020 eindexamen doen na het dubleren van de vijfde klas in 2018-2019, geldt deze regeling ook voor CKV.

14.2. Bij deze uitslagbepaling telt het combinatiecijfer als het eindcijfer van één vak. Het combinatiecijfer wordt bepaald als het rekenkundige gemiddelde van de vakken maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk. Voor kandidaten havo die voor de eerste keer eindexamen in 2019 doen, wordt het cijfer voor CKV bij het combinatiecijfer gerekend. Voor kandidaten atheneum die voor de eerste keer in 2020 eindexamen doen, wordt hij cijfer voor CKV bij het combinatiecijfer gerekend. Geen enkel onderdeel van dit combinatiecijfer mag met een cijfer onder de 4 zijn beoordeeld.

- 14.3 Indien een kandidaat een extra vak volgt, kan hij op dit extra vak niet zakken. Als een kandidaat door weglating van het resultaat van een vak kan slagen, dan moet de directeur dat vak buiten beschouwing laten. En als een leerling alleen door het meetellen van een extra vak kan slagen, slaagt hij.
- 14.4. Als eenmaal de SE-cijfers zijn vastgesteld, is de keuze voor gymnasium of atheneum definitief. Als bij de inlevering van de SE-cijfers gymnasium als schooltype is vastgelegd, moet de leerling aan de gymnasiumeisen voldoen om te kunnen slagen.

artikel 15 herexamen

- 15.1. Iedere kandidaat heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan het herexamen van het centraal examen in één vak.
- 15.2. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 15.3. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herexamen aan de directeur vóór een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
- 15.4. Door het aanvragen van een herexamen wordt de uitslag een voorlopige. De kandidaten die herexamen vragen, leveren de cijferlijst in bij de directeur.
Na afloop van de herexamen wordt de uitslag definitief vastgesteld en aan de kandidaat medegedeeld.

artikel 16 afwijkende wijze van examineren

16. 1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 16.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat
- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van
    - I. betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing
    - II. aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die
    - III. deskundigenverklaring.
- 16.3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 16.4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
- 16.5. De kandidaat kan één of meerdere vakken op een hoger niveau (VWO) volgen met toestemming van de school.
Als een havoleerling examen doet in een vak op een hoger niveau dan wordt dit met ingang van het schooljaar 2017-2018 wettelijk op het diploma vermeld. De mogelijkheid bestaat dat de school de leerling tot aan de melding van de SE cijfers bij Bron/Duo in het jaar van het examen kan terugtrekken voor het centraal examen vwo en kan inschrijven voor het centraal examen havo. Bovendien heeft de havoleerling bij een mogelijk herexamen (CE 2) de mogelijkheid om examen te doen op havo niveau om te borgen dat de leerling het diploma van de school waar hij/zij ingeschreven staat (havo) behaalt.

Als voor deze stap gekozen wordt heeft de leerling hiermee een tweede herexamen in het tweede tijdvak.

Als de leerling gebruik maakt van de 'terugvaloptie' van het vak naar havoniveau dan vindt er een herwaardering van de schoolexamencijfers plaats om de mogelijke discrepantie tussen vwo en havo niveau op te lossen. De herwaardering zal plaatsvinden op basis van de havo eisen van het examenprogramma.

- 16.5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

artikel 17 bezwaren centraal examen

Wanneer een kandidaat zich aan een centraal examen onttrekt of zich ten aanzien van een centraal examen of een deel daarvan aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, is het gestelde in § 3 van het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg (SVO | PL) van overeenkomstige toepassing.

artikel 18 opnieuw examen

- 18.1.1 Leerlingen tweede fase die doubleren, mogen vrijstelling vragen voor
- a. schoolexamenvakken die met een voldoende (> 5,5) volledig zijn afgesloten
  - b. schoolexamens die het karakter van een praktische opdracht hebben en waarvan de inhoud niet is gewijzigd.
- 18.1.2 In het geval dat vrijstelling verleend wordt, blijft het cijfer van het betreffende onderdeel in het examendossier staan.
- 18.1.3 Voor vakken en/of schoolexamenonderdelen waarvoor geen vrijstelling is verleend, vervallen alle behaalde resultaten van het gedoubleerde schooljaar.
- 18.1.4 Indien een leerling kiest onderdelen opnieuw af te leggen, doet hij afstand van eerder behaalde resultaten.
- 18.1.5 De leerling kan binnen vier weken na aanvang van het schooljaar een verzoek indienen om reeds bepaalde behaalde schoolexamenresultaten over te nemen.
- 18.2 Voor een kandidaat, die niet voor het eindexamen is geslaagd en in het daarop volgend schooljaar opnieuw wordt toegelaten tot het eindexamenjaar van hetzelfde schooltype, vervallen alle behaalde examenresultaten met uitzondering van:
- a. de eindcijfers van de vakken, die alleen met een schoolexamen worden afgesloten,
  - b. de cijfers voor de schoolexametoetsen die reeds voor aanvang van het eindexamenjaar waarin de kandidaat voor het eerst eindexamen deed, zijn behaald,
  - c. het cijfer voor het profielwerkstuk,
- 18.3 De kandidaat mag de onder 18.2 a en c genoemde resultaten laten vervallen, voor zover het resultaten betreft die in het eindexamenjaar worden behaald. Daartoe richt hij kan binnen vier weken na aanvang van het schooljaar, waarin hij voor de tweede maal eindexamen doet, een schriftelijk verzoek aan zijn teamleider. Wanneer de kandidaat hiervoor kiest, dan verklaart hij/zij hiermee de oude resultaten als vervallen.
- 18.4 Wanneer een leerling of een kandidaat doubleert in welk leerjaar dan ook komt hij/zij in een nieuw cohort terecht. Indien schoolexametoetsen voor een bepaald vak in het PTA van het jaar waarin een leerling doubleert (nieuw cohort) een andere status of weging hebben dan in het PTA van het oorspronkelijke cohort, wordt in samenspraak met de nieuwe examinerator van dat vak en de teamleider een voorstel aan de schoolleiding voorgelegd op welke wijze het schoolexamencijfer voor dat vak tot stand komt. Als uitgangspunt daarbij geldt, dat de gewichten zoals vermeld in het PTA van het eerste eindexamenjaar, waarin de leerling eindexamen deed, zoveel mogelijk worden gehandhaafd.
- 18.5 Naast de niet vervallen resultaten, zoals genoemd in 18.1.1b en 18.2, kan de schoolleiding voor een bepaald vak bepalen, dat de in het eerste cohort behaalde resultaten voor praktische opdrachten, praktijk toetsen, voordrachten/presentaties en/of boekentoetsen niet vervallen. De docent legt in

samenspraak met de teamleider een voorstel aan de schoolleiding voor over welke praktische opdrachten, praktijk toetsen, voordrachten/presentaties en/of boektoetsen het gaat en hoe deze meewegen in de totstandkoming van het cijfer voor dat vak in het nieuwe cohort. De afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

- 18.6 De kandidaat, die in het eerste eindexamenjaar een onvoldoende combinatiecijfer heeft behaald, krijgt in het tweede eindexamenjaar de mogelijkheid alsnog een voldoende voor de onvoldoende gescoorde vakken van het combinatiecijfer te behalen.
In overleg met de teamleider en de vakdocent wordt bepaald welke lessen de kandidaat daartoe volgt en welke toets(en) hij daartoe dient te maken.
- 18.7 Leerlingen die geslaagd zijn voor een havo-diploma en continueren hun studie in atheneum 5 ontvangen een vrijstelling voor maatschappijleer, levensbeschouwing en CKV.

artikel 19 examendossier

De gemaakte school- en centraal-examenwerken moeten conform §2 artikel 5 van het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg (SVO | PL) door de school tot 1 januari van het jaar volgend op dat waarin het examen is afgesloten, bewaard worden. De betreffende docent houdt de schoolexamen onderdelen onder zijn beheer; de schooladministratie beheert de centraalexamenwerken. In de maand januari waarin de bewaartermijn is verstreken, kunnen geslaagde kandidaten het door hen gemaakte werkstuk bij de betreffende docent opvragen. Na 31 januari worden de onderdelen vernietigd.

artikel 20 authenticiteit

Over de authenticiteit van door leerlingen en kandidaten gemaakt werk mag geen twijfel bestaan. Bij twijfel heeft de docent het recht de authenticiteit te onderzoeken. In overleg met de onderwijsdirecteur wordt vastgesteld hoe dit gebeurt. Bij een vastgestelde onregelmatigheid treedt artikel 8 in werking.

artikel 21 slotbepalingen

- 21.1. Iedere leerling tweede fase en kandidaat kent een eigen verantwoordelijkheid m.b.t. het op de hoogte zijn van tijdstippen van afname van en aanwezigheid bij (school)examentoetsen en herexamens.
Informatieverstrekking hieromtrent geschiedt via het uitdelen van roosters en/of via mededelingen op het interne tv-circuit en/of per e-mail.
- 21.2. Iedere leerling tweede fase en kandidaat wordt geacht bekend te zijn met de inhoud van dit reglement.
- 21.3. Iedere leerling tweede fase en kandidaat is verplicht aan alle geplande toetsen deel te nemen.
- 21.4. In gevallen waarin dit reglement niet of niet naar billijkheid voorziet, beslist de directeur.
- 21.5. Dit reglement kan geciteerd worden als Regeling Eindexamen, schooljaar 2018-2019 voor de school voor de havo voor het Bernardinuscollege.

V. PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING TWEEDE FASE

BIJLAGE bij het Reglement Schoolexamen geldend voor het schooljaar 2018-2019

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING HAVO (regeling per vak). In elk van de vakken hieronder genoemd kan een leerling examen doen, afhankelijk van het profiel van de leerling.

Aardrijkskunde	pag.	18
Bedrijfseconomie	pag.	19
Bewegen Sport en Maatschappij (BSM)	pag.	20
Biologie	pag.	25
Culturele Kunstzinnige Vorming (CKV)	pag.	27
Duitse taal en literatuur	pag.	28
Economie	pag.	32
Engelse taal en literatuur	pag.	34
Filosofie	pag.	37
Franse taal en literatuur	pag.	38
Geschiedenis	pag.	40
Informatica	pag.	42
Kunstvak Beeldend	pag.	44
Kunstvak Muziek	pag.	48
Levensbeschouwing	pag.	52
Lichamelijke Opvoeding	pag.	53
Loopbaanoriëntatie	pag.	57
Maatschappijleer	pag.	59
Maatschappijwetenschappen	pag.	60
Management en Organisatie	pag.	63
Natuurkunde	pag.	64
Nederlandse taal en literatuur	pag.	65
Onderzoeken en Ontwerpen	pag.	69
Scheikunde	pag.	71
Wiskunde	pag.	72
Profielwerkstuk	pag.	75
Rekentoets	pag.	77

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 cohort 2017-2019 cohort 2018-2020	
			Aardrijkskunde	
Trimester	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	praktische opdracht	De kandidaat kan verschijnselen, ontwikkelingen en vraagstukken onderzoeken binnen de domeinen: - Wereld - Aarde - Leefomgeving - Gebieden	1
5H1	2	schriftelijk 90 minuten	Domein C Aarde Boek => Malmberg 4 havo => H2 Natuur & Landschap Domein C aarde Boek => Malmberg 5 havo => Endogene & exogene krachten H2 Par 1 t/m 6	1
5H2	3	schriftelijk 135 minuten	Domein B wereld Boek => Malmberg 4 havo => H1 Het Amerikaans-Mexicaanse grondgebied en Malmberg 5 havo => Globalisering H1 par. 1 t/m 6 Domein C aarde Boek => Malmberg 5 havo => Endogene & exogene krachten H2 par 1 t/m 13	2
5H3	4	schriftelijk 135 minuten	Domein D ontwikkelingsland Boek => Malmberg 5 havo => Brazilië H3 par 1 t/m 12 Domein E leefomgeving Boek => Malmberg 4 havo => Vraagstukken in Nederland H2 par 1 t/m 12	2
		herkansing	Se-toets 2, 3 of 4 kan herkanst worden.	2
		Doublersen	Leerlingen die in de vierde klas doublersen kunnen vrijstelling voor SE1 aanvragen (18.1.1)	

N.B.

- Domein A vaardigheden wordt bij alle examens getoetst.
- Er zijn geen specifieke hoofdstukken gekoppeld aan subdomeinen.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020 havo 4	
			Bedrijfseconomie	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	Schriftelijk 90 minuten	Hoofstukken 1,2,3,5,6,7,8,9,10,11,12,13,16,17,18,19,20 <i>N.B. Dit SE is niet herkansbaar.</i> <u>Opmerking:</u> Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	2
5H1			In ontwikkeling in verband met nieuwe vakinhoud, publicatie in PTA 1920	
5H2			In ontwikkeling in verband met nieuwe vakinhoud, publicatie in PTA 1920	
5H3			In ontwikkeling in verband met nieuwe vakinhoud, publicatie in PTA 1920	
5H4			In ontwikkeling in verband met nieuwe vakinhoud, publicatie in PTA 1920	
		Doubleurs	Leerlingen die de vierde klas doubleren maken SE1 opnieuw.	

Bernardinuscollege Heerlen			HAVO BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019	
			Vak: BSM	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1	1	Theorie Praktische opdracht.	hoofdstuk 1.4 : opdracht 1.4.1.1 eigen blessure voorkomen	1
4H1	2	Theorie Praktische opdracht.	hoofdstuk 3.1: opdracht 3.1.2.2 interview in sport	1
4H1	3	Theorie Praktische opdracht.	Autobiografie: opdracht 3.1.1.2 sportautobiografie	1
4H1	4	Theorie Schriftelijk 45 minuten. Tijdens les	Softbal. Leren spelregels en scheidsrechttekens, te vinden op ELO	1
4H1	5	Praktijk Slag en loopspel.	Softbal.	5
4H1	6	Praktijk Atletiek.	Lopen, voorbeeld en leegtrainingsprogramma (bijlage 1,7).	5
4H2	handelingsdeel 7	Theorie Praktische opdracht.	Hoofdstuk 2.1 + 2.2 + 2.3.	O/V/G
4H2	8	Theorie Schriftelijk 45 minuten. Tijdens les	Basketbal. Leren spelregels en scheidsrechttekens, te vinden op ELO	1
4H2	9	Praktijk Doelspel.	Basketbal. Toetsing van technische en tactische vaardigheden bij basketbal.	5
4H2	10	Praktijk Turnen.	Zwaaien of ringen stil. De oefeningen staan op de ELO. Toetsing vindt plaats aan de hand van de door leerling vooraf gekozen oefening.	5
4H2	11	Praktijk Bewegen en muziek.	Stapeldans, opdracht 2.3.2.2 lesgeven(stapeldans).	5
4H2	12	Praktijk Zelfverdediging.	Trap- en stoottechnieken verwerken in een eigen oefening. De oefeningen staan op de ELO.	5
4H3	13	Theorie Praktische opdracht.	hoofdstuk 2.4: opdracht 2.4.1 organiseren fictief toernooi.	2

4H3	14	Theorie Schriftelijk 45 minuten. Tijdens les	Handbal. Leren spelregels en scheidsrechtertekens, te vinden op ELO	1
4H3	15	Praktijk Doelspel.	Handbal. Toetsing van technische en tactische vaardigheden bij handbal.	5
4H3	16	Turnen.	Acrogymnastiek. De leerlingen maken een eigen oefening a.d.h.v. vooraf bepaalde criteria door docent.	5
4H3	17	Atletiek.	Hoogspringen en verspringen. Cijfergeving conform scoretabel docent.	5
4H3	18	Praktische opdracht. Organiseren sportdag.	Bijlage 2.4 draaiboek en programmaboek en Bijlage 2.4 voorbeeld 5-10 schema. Zie ELO voor logboek en evaluatie.	10
5H1	19	Theorie Praktische opdracht.	Diagnostische toets Hoofdstuk 1.4.	4
5H1	20	Theorie Praktische opdracht.	Trainingsleer Opdracht 1.3.1 spierenbewegingsapparaat. hoofdstuk 1.3 + 1.6 + 1.7: opdracht 1.6.1 (Bijlage 1.6 uitwerking eurofittest mediakaarten).	4
5H1	21	Theorie Schriftelijk 45 minuten. Tijdens les	Volleybal. Leren spelregels en scheidsrechtertekens, te vinden op de ELO.	1
5H1	22	Praktijk Terugslagspel.	Volleybal. Toetsing van technische en tactische vaardigheden bij volley.	5
5H1	23	Praktijk Atletiek.	Speerwerpen en discuswerpen. Cijfergeving conform scoretabel.	5
5H2	24	Praktijk Turnen.	Springen. Toetsing vindt plaats door het beoordelen van sprongen op de volgende toestellen: reutherplank, minitrampoline en dubbele trampoline.	5
5H2	25	Praktische en theoretische opdracht.	Afsluiten stabiele zijligging, reanimatie en verbanden leggen.	4

4/5H 1/2/3	26	Theorie Praktische opdracht.	Hoofdstuk 3.4.1 bezoek (top) sportwedstrijd	1
4/5H 1/2/3	27	Praktijk Instructie/scheidsrechteren	hoofdstuk 1.2: opdracht 1.2.1 (Bijlage 1.2 circulatie algemene warming-up) Leren scheidsrechteren: opdracht 2.2.1	8
<p>Inlevermoment van de praktische opdrachten is één week voor het einde van de desbetreffende periode. Deadline is het einde van de periode. Bij niet tijdig afsluiten van een theoretische of praktische toets wordt aan het einde van elke periode het cijfer "1" neergezet. Indien een leerling door een blessure niet kan deelnemen aan een toets zal dit vooraf schriftelijk gemeld moeten worden. Tijdens de herkansingsperiode SE1 5 havo mag de leerling 1 theoretisch onderdeel welke getoetst is in de 4^e klas herkansen. Tijdens de herkansingsperiode SE3 5 havo mag de leerling 1 theoretisch onderdeel welke getoetst is in de 5^e klas herkansen.</p>				

Bernardinuscollege Heerlen		HAVO BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020		
		Vak: BSM		
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1	1	Praktijk Domein B4, atletiek	Lopen: duurloop en trainingsschema (Boek Be-sport-Minded, 1,7)	5
4H1	2	Praktijk Domein B1, spelen, slag- en loopspel	Softbal, spelvaardigheid en regelkennis	5
4H2	3	Praktijk Domein B3, bewegen op muziek	Twee dansvormen; steps en stapeldans, (Boek Be-sport-Minded, opdracht 2.3.2.2)	5
4H2	4	Praktijk Domein B2, Turnen	Keuze: ringen stil (toetsing vindt plaats aan de hand van de door leerling vooraf gekozen oefening) of acrogymnastiek (de leerlingen maken een eigen oefening a.d.h.v. vooraf bepaalde criteria door docent.)	5
4H3	5	Praktijk Domein B5, zelfverdediging	Trap- en stoottechnieken verwerken in een eigen oefening	5
4H3	6	Praktijk Domein B1, spelen, doelspelen	Basketbal en/of handbal, spelvaardigheid en regelkennis (afhankelijk van accommodatie)	5
4H4	7	Praktijk Domein B4, atletiek	Hoogspringen en/of verspringen Cijfergeving conform scoretabel (afhankelijk van weersomstandigheid)	5
4H4	8	Theorie Praktische opdracht Domein C2 en C3, bewegen en regelen	Organiseren en begeleiden van de sportdag (Bijlage 2.4 draaiboek en programmaboek en bijlage 2.4 voorbeeld 5-10 schema, ter ondersteuning)	10
5H1	9	Praktijk Domein B4, atletiek	Speerwerpen en/of discuswerpen. Cijfergeving conform scoretabel	5
5H1	10	Praktijk en theorie Praktische opdracht	Zelfstandig lesgeven. Leerling kiest zelf een sportonderdeel en bereidt de les voor, voert uit en evalueert zijn/haar les. Uitloopmogelijkheden naar 5H2 ivm	8

		Domein A , vaardigheden domein C1, bewegen en regelen	weersomstandigheden en beschikbare locatie. Deadline inleveren eindverslag einde periode 2. (hoofdstuk 1.2: opdracht 1.2.1 (Bijlage 1.2 circulatie algemene warming-up) Leren scheidsrechteren: opdracht 2.2.1)	
5H2	11	Praktijk Domein B1, terugslagspel	Volleybal of (mini)tennis (afhankelijk van accommodatie)	5
5H2	12	Praktijk en theorie Praktische opdracht Domein D, bewegen en gezondheid	Uitvoeren fitheidstest, opstellen en uitvoeren van trainingsschema, verwerking blessurepreventie. (Trainingsleer Opdracht 1.3.1 spierenbewegingsapparaat. hoofdstuk 1.3 + 1.6 + 1.7: opdracht 1.6.1 (Bijlage 1.6 uitwerking eurofittest mediakaarten) en (hoofdstuk 1.4 : opdracht 1.4.1.1 eigen blessure voorkomen)	3
5H3	handelingsdeel 13	Praktijk Domein B6	Keuzeactiviteit	O/V/G
5H3	14	Theorie Praktische opdracht Domein E1, E2 en E3	Hoofdstuk 3.4.1 bezoek (top) sportwedstrijd Autobiografie: opdracht 3.1.1.2 sportautobiografie hoofdstuk 3.1: opdracht 3.1.2.2 interview in sport	3
<p>Blessureclausule. Indien een leerling op medische gronden fysiek niet in staat is om een bewegingsonderdeel af te ronden dan kan in overleg met leerling en ouders gekozen worden voor een vervangende opdracht ter vervanging. Deze inhoud van deze opdracht zal gekoppeld zijn aan het desbetreffende onderdeel.</p> <p>Inlevermoment van de praktische opdrachten is één week voor het einde van de desbetreffende periode. Deadline is het einde van de periode. Bij niet tijdig afsluiten van een theoretische of praktische toets wordt aan het einde van elke periode het cijfer "1" neergezet. Indien een leerling door een blessure niet kan deelnemen aan een toets zal dit vooraf schriftelijk gemeld moeten worden. Tijdens de herkansingsperiode SE1 5 havo mag de leerling 1 theoretisch onderdeel welke getoetst is in de 4^e klas herkansen. Tijdens de herkansingsperiode SE3 5 havo mag de leerling 1 theoretisch onderdeel welke getoetst is in de 5^e klas herkansen.</p>				

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018 - 2019 Cohort 2017-2019 havo 5 en cohort 2018-2020 havo 4	
Biologie				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	praktische opdracht 150 minuten	De praktische opdracht bestaat uit een voorbereiding, een practicum en een rapportage. De praktische opdracht kan niet herkanst worden. Algemene richtlijnen, wijze van beoordeling e.d. worden eventueel nader aangeduid in uit te reiken stencils.	1
5H1	2	schriftelijk 135 minuten	Boek HAVO 4, hoofdstuk 2, 5, 6, 8 Boek HAVO 5, hoofdstuk 9 en 10. A1, A2, A3, A4, A5, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15, A16, B2.3, B3.1, B3.4, B4.1, B8.1, B8.2, B8.3, C1.1, C3, D1, D4.1, D4.2, E3, E4.1, F1.1, F1.2, F1.3, F1.4, F2, F2.2, F2.3, H3	1
5H2	3	schriftelijk 135 minuten SE en CE onderdelen	Boek HAVO 4, hoofdstuk 1,3,4,7, Boek HAVO 5, hoofdstuk 11 en 12. A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15, A16, B1, B2.1, B2.2, B3.1, B2.3, B3.3, B3.6, B4.1, B4.2, B5.1, C1.1, C1.2, D1, D2, D3, D4.1, E2, E4.1, F1.1, F1.2, F1.4, E3, E4.1, F1.1, F1.2, F1.3, F1.4	1
5H3	4	schriftelijk 135 minuten	Boek HAVO 4, alle CE stof Boek HAVO 5, hoofdstuk 13 en 14 en alle CE stof B2.1, B3.1, B3.3, B3.4, B4.1, B4.2, B4.3, B5.1, B6, B7.1, B7.2, B7.3, C1.1	1
		herkansing	Alle schriftelijke SE-toetsen mogen herkanst worden.	1
		doubleren	Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden gemaakt (stof is gewijzigd; art 18.1.1). Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt.	

ek 4 Nectar	
Hoofdstuk 1 Gedrag	A1, A2, A4, A5, A6, A8, A10, A11, A15, A16, D2, D3
Hoofdstuk 2 Soorten en relaties	A1, A2, A4, A5, A8, A9, A10, A12, A13, A14, A15, A16, B8.1, B8.2, B8.3, C3, D4.1, D4.2, E3, F2, F2.3
Hoofdstuk 3 Cellen	A1, A4, A5, A6, A8, A9, A10, A11, A14, A15, A16, B1, B2.1, B3.1, B2.3, C1.1, C1.2, D4.1, E2, E4.1, F1.1, F1.2, F1.4
Hoofdstuk 4 Voortplanting	A1, A2, A3, A4, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A15, A16, B4.2, D3, E3, F1.2, F1.3, F1.4
Hoofdstuk 5 Voeding en energie	A1, A2, A4, A5, A8, A9, A11, A13, A14, A15, A16, B2.3, B3.1, B3.4, B4.1
Hoofdstuk 6 Voeding en vertering	A1, A2, A4, A8, A9, A10, A11, A13, A14, A15, A16, B2.3, B3.1, B3.4, B4.1

Hoofdstuk 7 Onderzoek doen	A1, A2, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A14, A15, A16, B1, B2.1, B2.2, B3.1, B2.3, B4.2, E4.1, F1.1, F1.2, F1.4
Hoofdstuk 8 Ecosystemen en evenwicht	A1, A2, A3, A5, A7, A8, A9, A10, A12, A14, A16, B8.1, B8.2, B8.3, C1.1, C3, D4.1, D4.2
Boek 5 havo	
Hoofdstuk 9 erfelijkheid	D1, E4.1, F1.1, F1.2, F1.3, F1.4, F2,
Hoofdstuk 10 Evolutie	F1.1, F1.2, F1.3, F1.4, F2, F2.2, F2.3, H3
Hoofdstuk 11 Gezondheid	B2.1, B3.1, B4.1, B5.1, D1, D4.1,
Hoofdstuk 12 Transport	B2.1, B3.1, B3.3, B3.6, B4.1, B4.2, B5.1, C1.1,
Hoofdstuk 13 Gaswisseling en uitscheiding	B2.1, B3.1, B3.3, B3.4, B4.1, B4.2, B4.3, B5.1, B7.3, C1.1,
Hoofdstuk 14 reageren	B2.1, B3.1, B3.4, B4.1, B4.2, B4.3, B6, B7.1, B7.2, B7.3, C1.1,
Hoofdstuk 15 Examens oefenen	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Havo Cohort 2018-2020	
			CKV	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H 1 en 2	1	Schriftelijk en prakti- sche op- drachten	- Portfolio deel 1 CA/PO/ISA Domein A verkennen Domein B verbreden	1
4 H3	2	Schriftelijk en prakti- sche op- drachten	- Portfolio deel 2 CA/PO/ISA Domein B verbreden Domein C verdiepen	1
4H4	3	Schriftelijk en prakti- sche op- drachten	- Portfolio deel 3 CA/PO/ISA/KD Domein C verdiepen Domein d verbinden	1
		herkansing	Het eindcijfer CKV maakt deel uit van het combi- natiecijfer (zie voor de regelgeving het examenre- glement 2018-2019). Herkansing is mogelijk als het eindcijfer lager is dan 4.0	1
		doublers	Voor doubleurs H5 (2018-2019) wordt de kwalifi- catie V (voldoende of G (goed) gehandhaafd.	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN cohort 2017-2019 cohort 2018-2020	
			Duitse taal en literatuur	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	1	Schriftelijk 45 minuten	Grammaticatoets. Leerstof klas 1,2, 3 en 4	1
5H1	2	Mondeling individueel 20 minuten	<p>Gespreksvaardigheid</p> <p>Schoolexamen waarbij de leerling <u>individueel 3 thema's</u> van verschillende kanten belicht.</p> <p>De leerling dient minstens <u>5 pagina's tekst per thema in te leveren.</u></p> <p>A.h.v. de teksten stelt de kandidaat <u>een D/D woordenlijst</u> samen. De kandidaat wordt <u>geacht</u> in staat te zijn deze woorden en desgevraagd andere woorden uit de tekst tijdens het mondeling in het Duits te kunnen verklaren.</p> <p>A.h.v. de teksten stelt de kandidaat een <u>trefwoordenlijst</u> samen.</p> <p>De kandidaat dient per thema een kort en bondige <u>samenvatting te schrijven van circa 100 woorden.</u></p> <p>Hulpmiddelen zijn niet toegestaan, tenzij in overleg met de docent.</p> <p>De kandidaat dient er zorg voor te dragen dat de gekozen teksten en uitwerkingen <u>vooraf ter beoordeling aan de docent(e)</u> voorgelegd worden.</p> <p>De docent(e) geeft in de eerste lesweken de data aan, waarop de thema's gefaseerd moeten worden ingeleverd. De leerling ontvangt een paraaf van de docent als het thema is goedgekeurd.</p> <p>Op de inleverdatum worden in 1 map ingeleverd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In totaal 3 thema's d.w.z. minstens 15 pagina's tekst. 2. De D/D woordenlijsten <u>minimaal 100 woorden per thema.</u> 3. De trefwoordenlijsten ca. <u>25 woorden per thema.</u> 4. De <u>samenvatting</u> per thema, minimaal 100 woorden. 5. De kandidaat maakt een <u>kopie</u> van het in te leveren werk. De <u>kopie</u> neemt de kandidaat mee naar het examen. 6. De teksten, samenvattingen, woorden- en trefwoordenlijsten dienen in <u>arial 12, regelafstand 1</u> aangeleverd te worden. <p>De kandidaat dient er zorg voor te dragen dat op de dag van inlevering de <u>uitwerking van de thema's in overeenstemming is met de bovengenoemde richtlijnen.</u></p> <p>Deadline: uiterlijk week 39, dinsdag 25 september 2018, 12.20 uur, persoonlijk overhandigen aan de docent.</p> <p>Dit is een deadline. Bij het niet correct naleven van bovengenoemde richtlijnen en/of het</p>	3

			<p>overschrijden van deze deadline wordt voor het betreffende onderdeel het cijfer 1 toegekend.</p> <p>Het verloop van het schoolexamen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De kandidaat heeft de kopie van de ingeleverde teksten en uitwerkingen bij zich. 2. Het schoolexamen bestaat uit een gesprek in het Duits over de ingeleverde thema's. 3. De kandidaat geeft blijk ervan zodanig geïnformeerd te zijn over het thema dat er een dialoog in het Duits mogelijk is waarbij aspecten als informatie vragen en verstrekken, een mening vragen en geven, verdedigen en onderhandelen, gevoelens uitdrukken en ernaar vragen, verzoeken om verduidelijking en herhaling enz. aan bod komen. 4. De kandidaat mag gebruik maken van de <u>trefwoordenlijst</u>. <p>Let op! De herkansing van het mondeling is onderdeel van de herkansingen van periode 1.</p>	
5H2	3	schriftelijk 80 minuten	<p>Luistervaardigheid</p> <p>Kijk- en Luistertoets Cito</p> <p>Let op! De herkansing van de kijk-/luistertoets is onderdeel van de herkansingen van SE- 3 periode.</p>	3

5H2	4	mondeling 20 minuten	<p>Literatuur</p> <p>De literatuurlijst bestaat uit 5 gelezen werken. Buiten de in de klas gelezen werken leest de leerling zelfstandig een aantal werken. De werken die de leerling zelfstandig leest, mogen niet tot de door de docent als lesstof geselecteerde werken behoren. Bij twijfel dient de leerling het werk aan de docent voor te leggen.</p> <p>De kandidaat maakt van ieder werk een uitwerking. De uitwerking per werk bestaat uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Interessante informatie over de auteur m.b.t. het werk(max. 0,5 pag. in het Nederlands). 2. Korte inhoudsweergave die zelf geschreven dient te worden (max. 0,5 pag. in het Nederlands). 3. Lijst van belangrijke citaten uit het werk waarmee de kandidaat aantoont dat hij o.a. motieven, symbolen, metaforen en voor hem belangrijke fragmenten in het werk kan verklaren en in een grotere context kan plaatsen (minstens 2 pag.). 4. De kandidaat maakt een kopie van een volgens hem belangrijke pagina uit <u>1 door hem gekozen</u> werk en dient dit fragment te verklaren. 5. De kandidaat maakt een <u>kopie</u> van het totale in te leveren werk. De kopie neemt de kandidaat mee naar het examen. 6. De uitwerkingen dienen in <u>arial 12, regelafstand 1</u> aangeleverd te worden. <p>De kandidaat dient er zorg voor te dragen dat de gekozen boeken en uitwerkingen <u>minimaal één week voor de inleverdatum ter beoordeling aan de docent(e) voorgelegd</u> worden.</p> <p>De leerling ontvangt een paraaf van de docent als het thema is goedgekeurd.</p> <p>De kandidaat dient er zorg voor te dragen dat op de dag van inlevering de <u>uitwerking van de boeken in overeenstemming is met de bovengenoemde richtlijnen.</u></p> <p>Deadline: uiterlijk week 49, dinsdag 4 december 2018, 12.20 uur, persoonlijk overhandigen aan de docent.</p> <p>Dit is een deadline. Bij het niet correct naleven van bovengenoemde richtlijnen en/of het overschrijden van deze deadline wordt voor het betreffende onderdeel het cijfer 1 toegekend.</p> <p>Het verloop van het schoolexamen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De kandidaat heeft zelf de kopie van de ingeleverde uitwerkingen bij zich. 2. Het schoolexamen bestaat uit een gesprek in het Nederlands over de gelezen boeken. 3. De kandidaat leest indien gevraagd voor uit het door hem gekozen fragment 4. De kandidaat maakt <u>gebruik</u> van de lijst van citaten. 	3
-----	---	----------------------------	--	---

5H3	5	schriftelijk computer 135 minuten	Schrijfvaardigheid Schrijfopdracht n.a.v. in het Nederlands verstrekte gegevens en aanwijzingen. Bij de toets wordt gebruik gemaakt van een computerprogramma en een N-D /(D-N) woordenboek.	2
		herkansing	SE-toets 2, 3, 4 en 5 zijn herkansbaar SE-2 in herkansingsperiode 1 SE-3 in herkansingsperiode 3 SE-4 in herkansingsperiode 2 SE-5 in herkansingsperiode 3 Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden. Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt.	1

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
			Economie Cohort 2017-2019	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	SE 1	schriftelijk 90 minuten	Leerstof: Lesbrief vervoer, jong en oud en selectie markt en overheid	1
5H1	SE 2	schriftelijk 135 minuten	Leerstof: Lesbrief vervoer, jong en oud, markt en overheid, selectie werk en werkloosheid (t/m stof een week voor toets moment behandeld) Opmerking: Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	2
5H2	SE 3	schriftelijk 135 minuten	Leerstof: Lesbrief jong en oud, markt en overheid, Europa, crisis (t/m stof een week voor toets moment behandeld) Opmerking: Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	2
5H3	SE 4	schriftelijk 135 minuten	Leerstof: Lesbrief vervoer, jong en oud, markt en overheid, Europa, crisis, verdienen en uitgeven Opmerking: Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	4
	Herkansing	schriftelijk 135 minuten	SE2 en 4 zijn herkansbaar. Gewicht herkansing SE2:2, SE4:4.	Herkansing
	Doubleren		De leerlingen havo 5 (examenjaar 2017-2018) die doubleren op havo 5 (examenjaar 2018-2019) en instromers vwo 4 en vwo 5 (schooljaar 2017-2018) die havo 5 (schooljaar 2018-2019) volgen moeten SE 1 inhalen. De docent zal in overleg met de leerlingen het toetsmoment plannen. Voor doubleurs H5 vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt..	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
			Economie Cohort 2018-2020	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	SE 1	schriftelijk 90 minuten	Leerstof: Lesbrief vervoer, jong en oud en selectie markt en overheid	1
5H1	SE 2	schriftelijk 135 minuten	Leerstof: Lesbrief vervoer, jong en oud, markt en overheid, selectie werk en werkloosheid (t/m stof een week voor toets moment behandeld) Opmerking: Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	2
5H2	SE 3	schriftelijk 135 minuten	Leerstof: Lesbrief jong en oud, markt en overheid, Europa, crisis (t/m stof een week voor toets moment behandeld) Opmerking: Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	2
5H3	SE 4	schriftelijk 135 minuten	Leerstof: Lesbrief vervoer, jong en oud, markt en overheid, Europa, crisis, verdienen en uitgeven Opmerking: Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	4
	Herkansing	schriftelijk 135 minuten	SE2 en 4 zijn herkansbaar. Gewicht herkansing SE2:2, SE4:4.	Herkansing
	Doubleren		Indien leerlingen het vierde jaar doubleren (en dus in dit cohort komen), moet SE1 opnieuw worden gemaakt (stof is gewijzigd; art 18.1.1). Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt..	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 cohort 2017-2019 en cohort 2018-2020		
		Engelse taal en letterkunde		
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	1	Gespreks- vaardigheid Mondeling individueel 20 minuten	<p>Een gesprek tussen kandidaat en examinator bestaande uit de volgende onderdelen:</p> <p>1. Een uitspraaktoets aan de hand van een door de kandidaat voor te lezen Engelstalig tekstfragment. Dit fragment wordt door de docent geselecteerd uit de eerste twee pagina's van de door de kandidaat aangeleverde en door de docent goedgekeurde Engelstalige teksten (2x5 pagina's A4, Calibri 12, regelafstand 1.5) over 2 verschillende 'socially relevant topics'. De docent kiest welk 'topic' wordt gebruikt voor de uitspraaktoets. Je dient dus van elk 'topic' de eerste 2 pagina's tekst te bestuderen voor de uitspraaktoets. De 5 pagina's tekst <u>per 'topic'</u> bestaan uit maximaal 3 verschillende en elkaar inhoudelijk niet overlappende artikelen (afkomstig van betrouwbare bronnen), die het 'topic' op verschillende manieren belichten.</p> <p>2. Een gesprek tussen examinator en kandidaat over beide bovengenoemde 'topics' en ingeleverde artikelen waarbij de kandidaat wordt verondersteld te beginnen met een inleiding (2 min. per 'topic') over het gekozen 'topic' en de ingeleverde artikelen, waarna de door de kandidaat ingeleverde artikelen worden besproken. Het spreekt dus voor zich dat de kandidaat gedegen kennis heeft van alle ingeleverde artikelen en mede daarop wordt beoordeeld. Verder wordt de kandidaat beoordeeld op gespreksvaardigheid, de kwaliteit van de inleiding, het correct toepassen van grammaticaregels, het gebruik van passend idioom, het adequaat reageren op vragen en/of reacties van de examinator en op de verstaanbaarheid van het geheel.</p> <p>Het cijfer voor dit schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de cijfers voor:</p> <p>1. uitspraak (weging 2) 2. gespreksvaardigheid (weging 3 per 'topic')</p> <p><u>Week 37, laatste les EN van deze week, complete dossier inleveren in plastic map: -per 'topic' (dus alles vermenigvuldigen met 2!):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 of meerdere (maximaal 3) artikelen -volledig ingevuld 'format' (in de vooreindexamenklas per mail ontvangen) met • bronnen • samenvattingen 	1

			<p><u>-per topic</u> (dus alles vermenigvuldigen met 2!):</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimaal 1 (maximaal 3) samenvattingen (1 per artikel), minimaal 400 woorden bij elkaar opgeteld <p>Mochten er zaken ontbreken of niet naar behoren zijn uitgevoerd, dan heeft de kandidaat hierna nog 1 week de tijd om alles in orde te maken en in te leveren.</p> <p><u>Week 38, laatste les EN van deze week:</u> <u>Deadline!</u> Bij het overschrijden van de deadline wordt voor het betreffende onderdeel het cijfer 1 toegekend!</p> <p><u>NB:</u> In het vooreindexamenjaar is het 1^e 'topic' al gekozen, zijn de 1-3 artikelen bij dat 1^e 'topic' al gekozen en is/zijn de samenvatting(en) (1 per artikel) van het 1^e 'topic' afgerond en geparafeerd door de docent. De bij dit 1^e 'topic' behorende documenten zijn door de leerling bewaard, om vervolgens in het examenjaar te worden aangevuld met de documenten die bij het 2^e 'topic' horen.</p> <p>Het gebruik van hulpmiddelen zoals (uitspraak)woordenboeken is tijdens dit SE niet toegestaan, wel tijdens de voorbereiding.</p> <p>Dit onderdeel bestrijkt de in het examenprogramma HAVO genoemde domeinen A&C.</p> <p>Van SE 1 worden geluidsopnames gemaakt.</p>	
5H2	2	Literatuur Computer 45 minuten	<p>Voor dit examen dient de kandidaat twee door de sectie bepaalde boeken te lezen, die digitaal getoetst zullen worden. Tevens zullen er tijdens dit examen 3 korte verhalen worden getoetst die in de klas besproken zijn.</p> <p>Het gebruik van een woordenboek is tijdens dit SE niet toegestaan.</p> <p>Dit onderdeel bestrijkt de in het examenprogramma HAVO genoemde domeinen A&E (subd. E1).</p>	1
5H3	3	Kijk/luistervaardigheid schriftelijk 90 minuten	<p>Onderzoek kijk/luistervaardigheid door middel van een landelijk afgenomen CITO-luistertoets. De kandidaat dient minimaal 5 toetsen (thuis en/of in de klas) te oefenen en deze door de docent te laten paraferen. Advies: Oefen meer toetsen indien je denkt dat je dat nodig hebt.</p> <p>Het gebruik van een woordenboek is tijdens dit SE niet toegestaan.</p> <p>Dit onderdeel bestrijkt het in het eindexamenprogramma VWO genoemde domein B.</p>	1
5H3	4	Computer 90 minuten	<p>De schrijfvaardigheid wordt getoetst door middel van een schrijfofdracht aan de hand van in het Nederlands verstrekte gegevens en aanwijzingen. De toetsing vindt plaats op de computer.</p>	1

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019 en cohort 2018-2020	
Filosofie havo				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	1	Schriftelijk** 90 minuten	Hoofdstuk 1 "Filosofie van het Zelf". Domein: A, C en D.*	2
5H1	2	Schriftelijk** 90 minuten	Hoofdstuk 1 en 2 "Filosofie van het Zelf". Domein: A en D.*	4
5H2	3	Schriftelijk** 90 minuten	Hoofdstuk 3, 4 en 5 "Filosofie van het Zelf". Domein: A, B en D.*	4
5H3	4	Schriftelijk** 135 minuten	Hoofdstuk 1 t/m 6 "Filosofie van het Zelf". Domein: A, B, C en D.*	6
	Herkansing	Schriftelijk** 90 min. (SE1-3) of 135 min (SE4)	SE-toets 1, 2, 3 of 4 kan herkanst worden	2, 4 of 6
	Doubleurs		Alle Schriftelijke Toetsten van het betreffende jaar (4 ^e of 5 ^e) dienen opnieuw gemaakt te worden. De eerder behaalde cijfers voor de Schriftelijke Toetsen van dat jaar worden uit het (Examen)dossier verwijderd. De leerlingen van vwo 4 of vwo 5 (schooljaar 2017-2018) die instromen in havo 5 (examenjaar 2018-2019) moeten SE 1 inhalen. De docent plant met de leerlingen bij aanvang van het schooljaar het toetsmoment.	

*Centrale begrippen en Eindtermen volgens de syllabus filosofie 2019

**Bij de Schriftelijke Toetsen is het gebruik van een woordenboek toegestaan.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
			Franse taal en literatuur cohort 2018-2020	
Trimester	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	1	Schriftelijk 90 minuten	Leesvaardigheid in combinatie met vocabulaire F-N Leesvaardigheid aan de hand van Cito teksten, + Woorden + uitdrukkingen uit Cito teksten vertalen F-N. Domein A	1
5H1	2	Schriftelijk 90 minuten	Schrijfvaardigheid + vocabulaire F-N Schrijfopdracht aan de hand van een Cito tekst, ge- combineerd met vocabulaire (F-N) Domein D, subdomein D1 en D2	1
5H2	3	Mondeling individueel 20 minuten	Gespreksvaardigheid door middel van een gesprek in het Frans op basis van in de klas geoefende gegevens, o.a. weerkaartje, beschrijving van een plaatje, dialoog. Domein C, subdomein C1 en C2	1
5H2	4	schriftelijk 90 minuten	Cito-kijk- en luistertoets Luistertoetsen om te oefenen kunnen geleend wor- den in de mediatheek. Domein B	1
5H3	5	computereexamen 135 minuten	Brief / opstel schrijven aan de hand van verstrekte ge- gevens. Gebruik elektronisch woordenboek toegestaan. Je mag je eigen woordenboek meenemen. (N/F) Domein D, subdomein D1 en D2	1
5H3		herkansing 20/90 /135 minuten	SE 2 , 3 , 4 of 5 kan herkanst worden. SE 4 wordt herkanst in herkansingsperiode 3.	1
		Doubleurs	Indien een leerling het 4 ^e jaar doubleert mag het cij- fer van SE 1 behouden worden in het SE dossier, mits dit cijfer een 5,5 of meer is.	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
			Frans taal en literatuur cohort 2017-2019	
Trimester	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	1	Schriftelijk 90 minuten	Schrijfvaardigheid + vocabulaire F-N Schrijfpdracht aan de hand van een Cito tekst, gecombineerd met vocabulaire (F-N) Domein D, subdomein D1 en D2	1
5H2	2	Mondeling individueel 20 minuten	Gespreksvaardigheid door middel van een gesprek in het Frans op basis van in de klas geoefende gegevens en vrij spreken. Domein C, subdomein C1 en C2	1
5H2	3	schriftelijk 90 minuten	Cito-kijk- en luistertoets Luistertoetsen om te oefenen kunnen geleend worden in de mediatheek. Domein B	1
5H3	4	computerexamen 135 minuten	Brief of opstel schrijven aan de hand van verstrekte gegevens. Gebruik elektronisch woordenboek toegestaan. Je mag je eigen woordenboek meenemen. (N/F) Domein D, subdomein D1 en D2	1
5H3		herkansing 20/90 /135 minuten	SE 2 , 3 , 4 en 5 kunnen herkanst worden. SE 3 wordt herkanst in herkansingsperiode 3.	1
		Doubleurs (1)	Indien een leerling het examenjaar doubleert vervallen alle eerder behaalde SE cijfers en worden deze uit het examendossier gehaald.	
		Doubleurs (2)	Doubleurs Havo 5 uit schooljaar 2017-2018 dienen te voldoen aan SE 2, 3, 4 en 5	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 HAVO	
			Geschiedenis	Cohort 2017 – 2019
Periode	SE- toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	schriftelijk 90 minuten	Boek: Geschiedenis Werkplaats Themakatern havo rechtsstaat en democratie Stof: Domeinen A en D	1
5H1	2	schriftelijk 90 minuten	Boek: Training met historische contexten, Hoofdstuk 2 Stof: Domeinen A, B (Historische Context Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515 – 1648 en Tijdvakken 5 t/m 7 plus bijhorende Kenmerkende Aspecten) en C.	1
5H2	3	schriftelijk 90 minuten	Boek : Training met historische contexten, Hoofdstuk 3 Stof: Domeinen A, B (Historische Context Duitsland 1871 - 1945 en Tijdvakken 8 t/m 10 plus bijhorende Kenmerkende Aspecten) en C	1
5H3	4	schriftelijk 90 minuten	Boek : Training met historische contexten : Hoofdstuk 4 Stof: Domeinen A, B (Historische Context De Koude Oorlog 1945 - 1991 en Tijdvakken 8 t/m 10 plus bij- horende Kenmerkende Aspecten), C en E.	1
		herkansing schriftelijk 90 minuten Doubleurs	Se2, 3 en 4 kunnen herkanst worden Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden gemaakt. Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt..	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 HAVO	
			Geschiedenis	Cohort 2018 – 2020 havo 4
Periode	SE- toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	schriftelijk 90 minuten	Boek: Geschiedenis Werkplaats Stof: Domeinen A, B (Tijdvakken 5 t/m 10 plus bijhorende Kenmerkende Aspecten) en D	1
5H1	2	schriftelijk 90 minuten	Boek: Training met historische contexten, Hoofdstuk 2 Stof: Domeinen A, B (Historische Context Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515 – 1648 en Tijdvakken 5 t/m 7 plus bijhorende Kenmerkende Aspecten) en C.	1
5H2	3	schriftelijk 90 minuten	Boek : Training met historische contexten, Hoofdstuk 3 Stof: Domeinen A, B (Historische Context Duitsland 1871 - 1945 en Tijdvakken 8 t/m 10 plus bijhorende Kenmerkende Aspecten) en C	1
5H3	4	schriftelijk 90 minuten	Boek : Training met historische contexten : Hoofdstuk 4 Stof: Domeinen A, B (Historische Context De Koude Oorlog 1945 - 1991 en Tijdvakken 8 t/m 10 plus bijhorende Kenmerkende Aspecten), C en E.	1
		herkansing schriftelijk 90 minuten Doubleurs	Se2, 3 en 4 kunnen herkanst worden Indien leerlingen het vijfde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden. Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt..	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019	
informatica				
periode	Se-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H	1	Practicum	Gewogen gemiddelde van alle gemaakte practica van 4 havo. Volgens de gewichten van de studiewijzer.	6
4H	2	Schriftelijk	Gewogen gemiddelde van alle gemaakte theorietoetsen van 4 havo. Volgens de gewichten van de studiewijzer.	6
5H1	3	Practicum	Sql en Access in praktijk.	2
5H1	4	Schriftelijk 45 minuten	Vraagtaal Sql en database management (hoofdstuk 10 en 11). Syntaxlijst is toegestaan.	2
5H2	5	Schriftelijk 45 minuten	Organisatie, projecten en projectmatig werken (hoofdstuk 13) en informatiesystemen ontwikkelen (hoofdstuk 14).	2
5H2-5H3	6	Practicum	Uitvoeren ICT-gerelateerd project bij voorkeur in groep. De leerlingen ontvangen een beschrijving van de opdracht en een beoordelingsmodel. Onderwerpkeuze is gekoppeld zoals aan dit PTA weergegeven. Het is een afsluitende opdracht van het informaticaonderwijs dat gezien kan worden als een meesterproef.	4
		Herkansing Schriftelijk 45 minuten	SE4 en SE5 kunnen herkanst worden.	2
		Doubleren	Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt..	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohorten 2018-2020 havo 4	
			Informatica	
Trimester	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1	1	Schriftelijk 45 min.	H1 Informatica digitaal & H2 communicatie en taal Domeinen: A, C	1
4H1	2	Praktische opdracht	Praktische opdracht gekoppeld aan de theorie van SE toets 1	1
4H2	3	Schriftelijk 45 min.	H7 algoritme en Java Domeinen: A,B, D	2
4H2	4	Praktische opdracht	Praktische opdracht gekoppeld aan de theorie van SE toets 3	2
4H3	5	Schriftelijk 45 min.	H3 computers en randapparatuur , H4 Besturingssystemen Domeinen: A, E, F	2
4H3	6	Praktische opdracht	Praktische opdracht gekoppeld aan de theorie van SE toets 5	2
4H4	7	Schriftelijk 45 min.	H5 computernetwerken en H6 geschiedenis Domeinen A, C, E	3
4H4	8	Praktische opdracht	Praktische opdracht gekoppeld aan de theorie van SE toets 7	3
5H1	9	Schriftelijk 45 min.	H10 Relationale Databases H11 PHP Domeinen: A, B	2
5H1	10	Praktische opdracht	Praktische opdracht gekoppeld aan de theorie van SE toets 9	2
5H2	11	Schriftelijk 45 min.	H13 Project matig werken H14 Project ontwikkelen Domeinen A, F.	4
5H2-5H3	12	praktische opdracht	Uitvoeren ICT-gerelateerd project bij voorkeur in groep. De leerlingen ontvangen een beschrijving van de opdracht en een beoordelingsmodel. Onderwerpkeuze is gekoppeld zoals aan dit PTA weergegeven. Het is een afsluitende opdracht van het informaticaonderwijs dat gezien kan worden als een meesterproef. Domeinen G t/m R.	8
		Doubleren	Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moeten SE1 t/m SE8 opnieuw worden gemaakt. Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor de SEs die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt..	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020	
Kunstvak beeldende vormgeving				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	1	KUA schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Massacultuur vanaf 1950 (hoofdstuk 1 t/m 7) • Burgerlijke cultuur van Nederland in de 17e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 6) 	3
5H2	2	KUA Schriftelijk verslag: Deadline inlevering: Week 44	Individuele uitwerking van een probleemstelling a.h.v. één van de kunstdisciplines (Beeldend, Dans, Drama, Muziek). De docent reikt hiervoor de stellingen aan. De leerling maakt hieruit een keuze in onderling overleg.	1
5H2	3	KUB praktijktoets praktische opdracht en beeldend proces met een toegepast karakter deadline inlevering: week 47	Het betreft de domeinen A2, A3 en B Toegepaste en autonome kunst van vormgevers en kunstenaars in relatie tot het eigen werk van de kandidaat; Eigen beeldend werk met een toegepast karakter Beeldende probleemstelling door de leerling naar aanleiding van een in overleg met de docent gekozen thema uit een reeks. De leerling formuleert zelf een beeldende probleemstelling naar aanleiding van het gekozen thema. Deze probleemstelling vormt het uitgangspunt voor een beeldend proces waarin gezocht wordt naar oplossingen voor de probleemstelling. Een tussentijdse beoordeling van proceskwaliteit, theoretisch onderzoek en oplossingsconcept in week 38 vormt onderdeel van het schoolexamencijfer 3. Inrichten tentoonstelling van praktische opdracht op school (presentatie) en verantwoording praktijkwerk in woord en beeld (verslag) vormt onderdeel van het schoolexamencijfer 3.	5
5H2	4	KUA schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 20^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) 	3
5H3	5	KUB praktijktoets praktische opdracht en beeldend proces met een autonoom karakter deadline inlevering week 11	Het betreft de domeinen A2, A3 en B Toegepaste en autonome kunst van vormgevers en kunstenaars in relatie tot het eigen werk van de kandidaat; Eigen beeldend werk met een autonoom karakter Beeldende probleemstelling door de leerling naar aanleiding van een in overleg met de docent gekozen thema uit een reeks. De leerling formuleert zelf een beeldende probleemstelling naar aanleiding van het gekozen thema. Deze probleemstelling vormt het uitgangspunt voor een beeldend proces waarin gezocht wordt naar oplossingen voor de probleemstelling.	5

			Een tussentijdse beoordeling van proceskwaliteit theoretisch onderzoek en oplossingsconcept vindt plaats in week 2 en vormt onderdeel van het schoolexamencijfer 5.	
5H3	6	KUB Tentoonstelling Maart/April	Presentatie en verantwoording van het beeldend werk in woord en beeld Domein A3	2
5H3	7	KUA schriftelijk 135 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: Gehele leerstof <ul style="list-style-type: none"> • Burgerlijke cultuur van Nederland in de 17^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 6) • Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 20^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) • Massacultuur vanaf 1950 (hoofdstuk 1 t/m 7) 	3
5H3	Herkansing	KUA Schriftelijk 90 of 135 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. De KUA toetsen 4 en 7 kunnen worden herkanst na de betreffende schoolexamenperiode.	
	Doubleurs	KUB en KUA	Indien leerlingen een jaar doubleren, dienen alle schoolexamens van het betreffende jaar opnieuw te worden gemaakt.	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019	
Kunstvak beeldende vormgeving				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H4	1	KUA schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 20^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) 	3
5H2	2	KUB praktijktoets praktische opdracht en beeldend proces met een toegepast karakter deadline inlevering: week 47	Het betreft de domeinen A2, A3 en B Toegepaste en autonome kunst van vormgevers en kunstenaars in relatie tot het eigen werk van de kandidaat; Eigen beeldend werk met een toegepast karakter. Beeldende probleemstelling door de leerling naar aanleiding van een in overleg met de docent gekozen thema uit een reeks. De leerling formuleert zelf een beeldende probleemstelling naar aanleiding van het gekozen thema. Deze probleemstelling vormt het uitgangspunt voor een beeldend proces waarin gezocht wordt naar oplossingen voor de probleemstelling. Een tussentijdse beoordeling van proceskwaliteit, theoretisch onderzoek en oplossingsconcept in week 38 vormt onderdeel van het schoolexamencijfer 2 Inrichten tentoonstelling van praktische opdracht op school (presentatie) en verantwoording praktijkwerk in woord en beeld (verslag) vormt onderdeel van het schoolexamencijfer 2	5
5H2	3	KUA schriftelijk 135 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> Massacultuur vanaf 1950 (hoofdstuk 1 t/m 7) Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 20^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) 	3
5H3	4	KUB praktijktoets praktische opdracht en beeldend proces met een autonoom karakter deadline inlevering week 11	Het betreft de domeinen A2, A3 en B Toegepaste en autonome kunst van vormgevers en kunstenaars in relatie tot het eigen werk van de kandidaat; Eigen beeldend werk met een autonoom karakter Beeldende probleemstelling door de leerling naar aanleiding van een in overleg met de docent gekozen thema uit een reeks. De leerling formuleert zelf een beeldende probleemstelling naar aanleiding van het gekozen thema. Deze probleemstelling vormt het uitgangspunt voor een beeldend proces waarin gezocht wordt naar oplossingen voor de probleemstelling. Een tussentijdse beoordeling van proceskwaliteit theoretisch onderzoek en oplossingsconcept vindt plaats in week 3 en vormt onderdeel van het schoolexamencijfer 4.	5
5H3	5	KUB Tentoonstelling Maart/April	Presentatie en verantwoording van het beeldend werk in woord en beeld Domein A3	2

5H3	6	KUA schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur van romantiek en realisme in de 19^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 4) 	3
5H4	Herkan- sing	KUA Schriftelijk 90 of 135 minuten computerexamen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. De KUA toetsen 3 en 6 kunnen worden herkanst na de betreffende schoolexamenperiode.	3
	Doubleurs	KUB en KUA	Indien leerlingen een jaar doubleren, dienen alle schoolexamens van het betreffende jaar opnieuw te worden gemaakt.	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019	
Kunstvak Muziek				
Periode	Se-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H	1	KUA Schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur van het Moderne in de 1^e helft van de 20^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) 	3
4H3	2	KUM Musiceren (in lestijd)	Domein B, subdomeinen B1 en B2 <ol style="list-style-type: none"> 1. Een muziekwerk naar eigen keuze, individuele uitvoering 2. Het componeren en uitvoeren van een eenvoudige eigen compositie 	5
5H2	3	KUA Schriftelijk 135 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Massacultuur vanaf 1950 (hoofdstuk 1 t/m 7) • Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 20ste eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) 	3
5H2	4	KUM Presentatie mondeling (in lestijd) Een van de 2 muziekwerken die je bespreekt, is mogelijkterwijs een van de werken die je presenteert op je laatste SE.	Domein A2 en A3: De kandidaat kan 2 muziekwerken plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio. Hij kan verbanden leggen tussen deze muziekwerken in verschillende cultuurhistorische perioden. Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context. De kandidaat kan deze 2 werken analyseren. Hij dient een van deze werken mondeling te presenteren. Hij maakt tijdens de presentatie gebruik van ICT, audio en/of video. <i>Analyse en presentatie vormen samen één cijfer</i>	2
5H3	5	KUM Musiceren (concert) afsluiting	Domein B, subdomeinen B1 en B2 Schoolexamentoets musiceren, in de vorm van een concert. Vier werken worden uitgevoerd, waarvan: <ul style="list-style-type: none"> • één uitsluitend vocaal (klassikaal koorwerk) en • één instrumentaal/vocaal (bandwerk). • De overige 2 werken zijn: <ul style="list-style-type: none"> - een werk naar eigen keuze, uitsluitend individueel - een eigen compositie Bij de werken die in groepsverband worden uitgevoerd, worden zowel <u>proces</u> als <u>product</u>	5

			<p>beoordeeld. Procesbeoordeling geschiedt in lestijd en vindt plaats in de periode voor het praktijkexamen.</p> <p>De eigen compositie wordt 2 weken voor het praktijkexamen ingeleverd en dient te worden uitgevoerd door de kandidaat zelf, al dan niet in groepsverband.</p>	
5H3	6	KUA Schriftelijk 90 min Computerexamen	<p>Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur van Romantiek en Realisme in de 19^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 4) 	3
5H4		Herkansing schriftelijk 135 minuten Computer-examen	<p>Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A.</p> <p>De KUA toetsen 3 en 6 kunnen worden herkanst na de betreffende schoolexamenperiode.</p>	3
	Doubleurs	KUM	<p>Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden gemaakt. SE2 is een praktische opdracht waarvan de kandidaat mag kiezen het cijfer te laten staan</p> <p>Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor SE 3 t/m 6 die in het eerste eind-examenjaar zijn gemaakt.</p>	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020	
Kunstvak Muziek				
Trimester	Se-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	KUA Schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Massacultuur vanaf 1950 (hoofdstuk 1 t/m 7) • Burgerlijke cultuur van Nederland in de 17^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 6) 	3
4H3	2	KUM Musiceren (in lestijd)	Domein B, subdomeinen B1 en B2 <ul style="list-style-type: none"> • Een muziekwerk naar eigen keuze, individuele uitvoering • Het componeren en uitvoeren van een eenvoudige eigen compositie 	5
5H2	3	KUA Schriftelijk verslag: Deadline inlevering: Week 44	Individuele uitwerking van een probleemstelling a.h.v. één van de kunstdisciplines (Beeldend, Dans, Drama, Muziek). De docent reikt hiervoor de stellingen aan. De leerling maakt hieruit een keuze in onderling overleg.	1
5H2	4	KUA Schriftelijk 90 minuten Computer- examen	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: <ul style="list-style-type: none"> • Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 20ste eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8) 	3
5H2	5	KUM Presentatie (in lestijd) Een van de twee muziekwerken die je bespreekt, is mogelijksterwijs een van de werken die je presenteert op je laatste SE.	Domein A2 en A3: De kandidaat kan 2 muziekwerken plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio. Hij kan verbanden leggen tussen deze muziekwerken in verschillende cultuurhistorische perioden. Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context. De kandidaat kan deze twee werken analyseren. Hij dient een van deze werken mondeling te presenteren. Hij maakt tijdens de presentatie gebruik van ICT, audio en/of video.	2
5H3	6	KUA Schriftelijk 135 min Computerexa men	Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A. Art History: Gehele leerstof <ul style="list-style-type: none"> • Burgerlijke cultuur van Nederland in de 17^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 6) • Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de 	3

			<p>20^e eeuw (hoofdstuk 1 t/m 8)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Massacultuur vanaf 1950 (hoofdstuk 1 t/m 7) 	
5H3	7	Musiceren (concert) afsluiting	<p>Domein B, subdomeinen B1 en B2</p> <p>Schoolexamentoets musiceren, in de vorm van een concert.</p> <p>Vier werken worden uitgevoerd, waarvan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • één uitsluitend vocaal (klassikaal koorwerk) en • één instrumentaal/vocaal (bandwerk). • De overige 2 werken zijn: <ul style="list-style-type: none"> - een werk naar eigen keuze - een eigen compositie <p>Bij de werken die in groepsverband worden uitgevoerd, worden zowel <u>proces</u> als <u>product</u> beoordeeld. Deze beoordeling geschiedt in lestijd en vindt plaats in de periode voor het praktijkexamen.</p> <p>De eigen compositie wordt 2 weken voor het praktijkexamen ingeleverd en dient te worden uitgevoerd door de kandidaat zelf, al dan niet in groepsverband.</p>	5
		<p>herkansing schriftelijk</p> <p>90 of 135 minuten</p> <p>Computer-examen</p>	<p>Dit examen heeft betrekking op de domeinen B en C, in combinatie met de vaardigheden uit domein A.</p> <p>De KUA toetsen 4 en 6 kunnen worden herkanst na de betreffende schoolexamenperiode.</p>	
	Doubleurs	KUM	<p>Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden gemaakt. SE2 is een praktische opdracht waarvan de kandidaat mag kiezen het cijfer te laten staan</p> <p>Indien leerlingen het examenjaar doubleren, vervallen de cijfers voor SE 3 t/m 7 die in het eerste eindexamenjaar zijn gemaakt.</p>	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020	
Levensbeschouwing				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving:	Gewicht
4H2	1	Praktische Opdracht	Praktische opdracht bij het onderwerp 'Wat is de mens'. De opdracht, inleverdatum, beoordelingscriteria e.d. worden tijdig medegedeeld.	2
4H3	2	Praktische Opdracht	Onderdeel: ethiek. De opdracht, inleverdatum, beoordelingscriteria e.d. worden tijdig bekend gemaakt via de ELO.	2
4H3	3	Schriftelijk* 45 minuten	Geselecteerde hoofdstukken uit de aangeboden readers 'wat is de mens' en 'ethiek'.	4
		Herkansing	Als een kandidaat voor levensbeschouwing een eindcijfer lager dan een vier behaalt, dan krijgt de leerling de mogelijkheid zijn prestatie door een herkansing te verbeteren. De vakdocent bepaalt in overleg met de teamleider hoe, wanneer en waar de herkansing plaatsvindt.	
		Doubleurs	Bij leerlingen die in de 4 ^e klas doubleren, kan levensbeschouwing met een voldoende cijfer worden afgesloten. De leerling mag kiezen levensbeschouwing opnieuw te volgen. Indien een leerling doubleert met een cijfer levensbeschouwing lager dan 5,5 moet de leerling levensbeschouwing opnieuw volgen. In dat geval mag de leerling kiezen om de cijfers van de Praktische Opdrachten in het Examendossier te laten staan.	

*Bij de Schriftelijke Toetsen is het gebruik van een woordenboek en/of (grafisch) rekenapparaat niet toegestaan.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019	
Lichamelijke Opvoeding				
Periode	Handelingsdeel	Vorm	Stofomschrijving	beoordeling
4H	1	prestatie	Atletiek: verspringen, hoogspringen, sprint, speerwerpen, kogelstoten, shuttle run, boscross, coopertest, duurloop	O V G
	2	technieken, tactiek, vaardigheid	Spel: voetbal, hockey, handbal, basketbal, softbal, volleybal, badminton	O V G
	3	prestatie en techniek inzet	Turnen: vrije- en steunsprongen, trapezen en ringzwaaien, acrogym, lange mat oefeningen. Muziek en beweging: aerobics/steps Fitness: circuittraining, kracht, cardio. Zelfverdediging: stoeispelen, boksen	O V G
	4	inzet	Algemeen: werkhouding, sociale vaardigheid, aanwezigheid	O V G
	6	inzet	Bewegen en regelen: spelleiding of organisatie schooltoernooi of lesgeven aan eigen groep	O V G
	Indien nodig	(vervangende activiteit) werkstuk	Bewegen en samenleving: relatie profiel en LO of Functie van bewegen/sport en of inhaallessen.	
5H **	7		Algemeen: werkhouding, sociale vaardigheid, aanwezigheid Sportoriëntatie: Keuze module 1, 2, 3, 4	O V G
	Indien nodig	(vervangende activiteit) werkstuk	Bewegen en samenleving: relatie profielen LO of functie van bewegen en sport en of inhaallessen	
		herkansing	Alle onvoldoendes kunnen worden herkanst door middel van vervangende opdrachten en of inhaallessen.	
		beoordeling	Om te kunnen slagen voor het Schriftelijk Centraal Eindexamen moet het vak LO naar behoren afgesloten zijn. D.w.z. alle domeinen moeten voldoende of goed afgesloten worden. De leerling dient uiterlijk zes weken na het beëindigen van de lessen LO de kwalificatie 'V' of 'G' behaald te hebben. Dit betekent dat de leerling eventuele inhaalwerkzaamheden als gevolg van ziekte, blessures en /of ongeoorloofd verzuim binnen deze termijn moet verrichten. De leerling dient de afspraken te maken met de sectieleider LO. Deadline maart 2019	

* Een leerling die de 4^e klas doubleert zal alle handelingsdelen opnieuw moeten afsluiten. In de praktijk betekent dat alle lessen LO gevolgd dienen te worden.

** De docent bespreekt, naar aanleiding van het gekozen bewegingsonderdeel, aan welke eisen de leerling moet voldoen en hoe dit getoetst wordt.

*** Indien een leerling een toets mist dient de leerling zelf met de vakdocent contact op te nemen om een afspraak te maken over de in te halen toets.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020	
Lichamelijke Opvoeding				
Periode	Handelingsdeel	Vorm	Stofomschrijving	beoordeling
4H	1	prestatie	Atletiek: verspringen, hoogspringen, sprint, speerwerpen, kogelstoten, shuttle run, boscross, coopertest, duurloop	O V G
	2	technieken, tactiek, vaardigheid	Spel: voetbal, hockey, handbal, basketbal, softbal, volleybal, badminton	O V G
	3	prestatie en techniek inzet	Turnen: vrije- en steunsprongen, trapezen en ringzwaaien, acrogym, lange mat oefeningen. Muziek en beweging: aerobics/steps Fitness: circuittraining, kracht, cardio. Zelfverdediging: stoeispelen, boksen	O V G
	4	inzet	Algemeen: werkhouding, sociale vaardigheid, aanwezigheid	O V G
	5	inzet	Bewegen en regelen: spelleiding of organisatie schooltoernooi of lesgeven aan eigen groep	O V G
	Indien nodig	(vervangende activiteit) werkstuk	Bewegen en samenleving: relatie profiel en LO of Functie van bewegen/sport en of inhaallessen.	O V G
5H **	6		Algemeen: werkhouding, sociale vaardigheid, aanwezigheid Sportoriëntatie: Keuze module 1, 2, 3, 4	O V G
	Indien nodig	(vervangende activiteit) werkstuk	Bewegen en samenleving: relatie profielen LO of functie van bewegen en sport en of inhaallessen	
		herkansing	Alle onvoldoendes kunnen worden herkanst door middel van vervangende opdrachten en of inhaallessen.	
		beoordeling	Om te kunnen slagen voor het Schriftelijk Centraal Eindexamen moet het vak LO naar behoren afgesloten zijn. D.w.z. alle domeinen moeten voldoende of goed afgesloten worden. De leerling dient uiterlijk zes weken na het beëindigen van de lessen LO de kwalificatie 'V' of 'G' behaald te hebben. Dit betekent dat de leerling eventuele inhaalwerkzaamheden als gevolg van ziekte, blessures en /of ongeoorloofd verzuim binnen deze termijn moet verrichten. De leerling dient de afspraken te maken met de sectieleider LO. Deadline 15 maart 2019	

* Een leerling die de 4^e klas doubleert zal alle handelingsdelen opnieuw moeten afsluiten. In de praktijk betekent dat alle lessen LO gevolgd dienen te worden.

** De docent bespreekt, naar aanleiding van het gekozen bewegingsonderdeel, aan welke eisen de leerling moet voldoen en hoe dit getoetst wordt.

*** Indien een leerling een toets mist dient de leerling zelf met de vakdocent contact op te nemen om een afspraak te maken over de in te halen toets.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2017-2019
periode 4H It/m 4	Vorm Uitvoeren van opdrachten. Opdrachten opnemen in een digitaal portfolio, portfoliogesprek.	<p>Loopbaanoriëntatie</p> <p>Stofomschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> -Doorlopen van 'zeven stappen' in het online programma Qompas. -Lesbrief Competenties. De opdrachten zijn uitgevoerd en de uitwerkingen zijn opgenomen in het digitale portfolio. -Lesbrief Schaduwen van een professional. De opdrachten zijn uitgevoerd en de uitwerkingen zijn opgenomen in het digitale portfolio. -De leerling heeft minimaal één oriëntatie-opdracht Hoger Onderwijs uitgevoerd (meeloopdagen, proefcolleges, lezingen etc.). Er zijn van deze activiteiten verslagen opgenomen in het digitale portfolio. -De leerling heeft een (afsluitend) gesprek met de mentor uitgevoerd (portfoliogesprek). Op grond van het gesprek en de informatie in het digitale portfolio kan de mentor het loopbaanoriëntatietraject afsluiten. Heeft de leerling zich niet voldoende georiënteerd, dan dient de leerling bovenstaande opdrachten in de zomervakantie alsnog af te ronden (controle door de mentor na de zomervakantie). Bij het alsnog in gebreken blijven worden er extra opdrachten opgelegd door de decaan. Loopbaanoriëntatie moet voor 1april in het Eindexamenjaar zijn afgesloten.
5H It/m 3	Maatwerkopdrachten om te komen tot het kiezen van een geschikte vervolgopleiding (<i>indien van toepassing</i>)	<p>Leerlingen die ondanks het gevolgde traject in het vooreindexamenjaar geen keus hebben kunnen maken voor een vervolgopleiding, krijgen een maatwerktraject aangeboden. Dit maatwerktraject bestaat uit een intakegesprek en gerichte opdrachten (testen maken, opleidingen bezoeken etc.) Het maatwerktraject wordt uitgevoerd door de decaan. De decaan kan verwijzen naar een extern deskundige.</p>

<p>BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN periode 4H It/m 4</p>	<p>Vorm Uitvoeren van opdrachten. Opdrachten opnemen in een digitaal portfolio, portfoliogesprek.</p>	<p>BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2020 Loopbaanoriëntatie Stofomschrijving</p> <ul style="list-style-type: none"> -Doorlopen van 'zeven stappen' in het online programma Qompas. -Lesbrief Competenties. De opdrachten zijn uitgevoerd en de uitwerkingen zijn opgenomen in het digitale portfolio. -Lesbrief Schaduwen van een professional. De opdrachten zijn uitgevoerd en de uitwerkingen zijn opgenomen in het digitale portfolio. -De leerling heeft minimaal één oriëntatie-opdracht Hoger Onderwijs uitgevoerd (meeloopdagen, proefcolleges, lezingen etc.). Er zijn van deze activiteiten verslagen opgenomen in het digitale portfolio. -De leerling heeft een (afsluitend) gesprek met de mentor uitgevoerd (portfoliogesprek). Op grond van het gesprek en de informatie in het digitale portfolio kan de mentor het loopbaanoriëntatietraject afsluiten. Heeft de leerling zich niet voldoende georiënteerd, dan dient de leerling bovenstaande opdrachten in de zomervakantie alsnog af te ronden (controle door de mentor na de zomervakantie). Bij het alsnog in gebreken blijven worden er extra opdrachten opgelegd door de decaan. Loopbaanoriëntatie moet voor 1april in het Eindexamenjaar zijn afgesloten.
<p>5H It/m 3</p>	<p>Maatwerkopdrachten om te komen tot het kiezen van een geschikte vervolgopleiding (<i>indien van toepassing</i>)</p>	<p>Leerlingen die ondanks het gevolgde traject in het vooreindexamenjaar geen keus hebben kunnen maken voor een vervolgopleiding, krijgen een maatwerktraject aangeboden. Dit maatwerktraject bestaat uit een intakegesprek en gerichte opdrachten (testen maken, opleidingen bezoeken etc.) Het maatwerktraject wordt uitgevoerd door de decaan. De decaan kan verwijzen naar een extern deskundige.</p>

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020	
			Maatschappijleer	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1	1	schriftelijk 45 minuten centraal	Wat is maatschappijleer? Deel van Thema de Verzorgingsstaat.	3
4H2	2	schriftelijk 45 minuten centraal	Thema Rechtsstaat.	3
4H2/4H3	3	praktische opdracht	Alle leerlingen van de klas kiezen een opdracht in overleg met de docent.	2
4H3	4	schriftelijk 45 minuten centraal	Thema Parlementaire democratie	3
4H4	5	schriftelijk 45 minuten centraal	Thema de pluriforme samenleving	3
		Herkansing	Wanneer een kandidaat voor dit vak een eindcijfer lager dan een vier haalt, krijgt de leerling de mogelijkheid zijn prestatie aan te vullen tot het cijfer vier of hoger. De vakdocent bepaalt in overleg met de teamleider de inhoud van de aanvulling en de wijze waarop deze aanvulling plaatsvindt.	
		Doubleurs	Bij leerlingen die in de 4 ^e klas doubleren, kan maatschappijleer met een voldoende cijfer worden afgesloten. De leerling mag kiezen levensbeschouwing opnieuw te volgen. Indien een leerling doubleert met een cijfer maatschappijleer lager dan 5,5 moet de leerling levensbeschouwing opnieuw volgen. In dat geval mag de leerling kiezen om het cijfer van de Praktische Opdracht in het Examendossier te laten staan.	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-19 cohort 2017-2019		
Nieuwe opzet*		Maatschappijwetenschappen		
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	Schriftelijk 90 minuten	Vorming (hs1 t/m hst 3) en Concepten en Vaardigheden.	1
4H4	2	Schriftelijk 135 minuten	Vorming (geheel) en Binding (hst 1 t/m 3 (en/of 4)	2
4H4	3	Schriftelijk/prakti- sche opdracht	Actuele casus ten behoeve van politieke e/o sociale ac- tualiteit (hoofdconcept Vor- ming)	1

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019		
		Maatschappijwetenschappen cohort 2017-2019 H5		
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	4	schriftelijk 135 minuten	Concepten en Vaardigheden (geheel) en Vorming (geheel), Binding (geheel), Verandering tot en met hst 2 (of hst 3).	2
5H2	5	Mondeling, discussie (15 minuten) en dossier/portfolio	Analyse van het nieuws. Presentatie van een zelf gekozen onder- werp uit de actualiteit van de daaraan voorafgaande twee weken. Twee weken na de presentatie inleveren van een dossier/portfolio. Presentatie vindt plaats in groepen van maximaal 4 leerlingen.	1
5H3	6	schriftelijk 180 minuten	Concepten en Vaardigheden, Vorming Binding, Verandering en Verhoudingen	3
		herkansing 135/180 minuten	Se- Toets 1,2, 4, 6 kan herkanst worden.	1 of 2 of 3
		Doubleurs	Doubleurs van de vierde klas mag het cijfer SE3 laten staan	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020		
		Maatschappijwetenschappen		
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	Schriftelijk 90 minuten	Vorming (hs1 t/m hst 3) en Concepten en Vaardigheden.	1
4H4	2	Schriftelijk 135 minuten	Vorming (geheel) en Binding (hst 1 t/m 3 (en/of 4)	2
4H4	3	Schriftelijk/prakti- sche opdracht	Actuele casus ten behoeve van politieke e/o sociale ac- tualiteit (hoofdconcept Vor- ming)	1

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020		
		Maatschappijwetenschappen		
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	4	schriftelijk 135 minuten	Concepten en Vaardigheden (geheel) en Vorming (geheel), Binding (geheel), Verandering tot en met hst 2 (of hst 3).	2
5H2	5	Mondeling, discussie (15 minuten) en dossier/portfolio	Analyse van het nieuws. Presentatie van een zelf gekozen onder- werp uit de actualiteit van de daaraan voorafgaande twee weken. Twee weken na de presentatie inleveren van een dossier/portfolio. Presentatie vindt plaats in groepen van maximaal 4 leerlingen.	1
5H3	6	schriftelijk 180 minuten	Concepten en Vaardigheden, Vorming Binding, Verandering en Verhoudingen	3
		herkansing 135/180 minuten	Se- Toets 1,2, 4, 6 kan herkanst worden.	1 of 2 of 3
		Doubleurs	Doubleurs van de vierde klas mag het cijfer SE3 laten staan	

Voor doubleurs H5 2018-2019

BERNARDINUSCOLLEGE			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
HEERLEN			Maatschappijwetenschappen oude programma 1819	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	praktische opdracht	Aan de hand van een zelfgekozen maatschappelijk probleem	1
5H1	2	schriftelijk 90 minuten	B. Politieke besluitvorming en Europa Politieke structuren. Politieke stromingen. Actoren in het proces van politieke besluitvorming A.Vaardigheden Informatievaardigheden Onderzoeksvaardigheden Benaderingswijzen H.Ontwikkelingssamenwerking. Ontwikkelingssamenwerking beleid en cultuur. Economische betrekkingen. Nationale en internationale or-	2
5H2	3	schriftelijk 90 minuten	C.Massamedia Massamedia en communicatie, technologische ontwikkelingen, de overheid, commercie, cultuur. D.Multiculturele samenleving. Multiculturele samenleving Overheidsbeleid. Maatschappelijke positie. Cultuur en discriminatie. B.Politieke besluitvorming ,Europa A.Vaardigheden	2
5H3	4	schriftelijk 135 minuten	F.Criminaliteit en strafrecht, Criminaliteit en samenleving. De rechtsstaat. Overheidsbeleid. Functies van straffen. Oorzaken van criminaliteit. B.Politieke besluitvorming , Europa C.Massamedia A.Vaardigheden	3
		herkansing 90/135	Se- Toets 2, 3 of 4 kan herkanst worden.	2 of 3

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019	
			Management en Organisatie	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	Schriftelijk 90 minuten	Domein C,E (H 9 t/m 14, 20 t/m 23) <i>N.B. Dit SE is niet herkansbaar.</i> <u>Opmerking:</u> Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	2
5H1	2	schriftelijk 135 minuten	Domein A, C, E (H 2, 3, 9 t/m 14, 20 t/m 27) <u>Opmerking:</u> Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	6
5H2	3	Schriftelijk 45 minuten (toets)	Toets Domein B + D (H4 t/m 8, 15 t/m 19) <u>Opmerking:</u> Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan. <i>N.B. Dit SE is niet herkansbaar.</i> <i>Doubleur heeft recht op vrijstelling voor dit SE.</i>	1
5H3	4	praktische opdracht	ICT: Domein F (H 28 tm 32) Bizzkidz: praktische opdracht <i>N.B. Dit SE is niet herkansbaar.</i> <i>Doubleur heeft recht op vrijstelling voor dit SE.</i>	2
5H3	5	schriftelijk 135 minuten	Domein A, C, E, G (H 1 t/m 3, 9 t/m 14, 20 t/m 27, H33 t/m H38) <u>Opmerking:</u> Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	6
		herkansing schriftelijk 135 minuten	Alleen SE-toets 2 en 5 zijn herkansbaar. Herkansing vindt plaats na de betreffende SE-periode en omvat de stof van deze periode. <u>Opmerking:</u> Het gebruik van de grafische rekenmachine is <u>niet</u> toegestaan.	6
		doubleren	Indien leerlingen het examenjaar doubleren, mag hij/zij kiezen om de cijfers voor SE3 en SE4 te laten staan. Leerlingen die in 2018-2019 doubleren, komen in vak bedrijfseconomie terecht.	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN Cohort 2017-2019	
Natuurkunde				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	1	schriftelijk 90 minuten	Hoofdstukken 1, 2, 3, 4.4, 6, 8, 12.1 t/m 3 en 'Optica' Subdomeinen A, B3, C, E1 en G1	1
5H2	2	practicum 180 minuten	Zelfstandig uitvoeren en uitwerken van één bekend experiment (uit practicumhandleiding) en één onbekend experiment. Leerstof: - Stencil 'practicumhandleiding'. - Hoofdstukken 2, 7 en 'Technische Automatisering' Subdomeinen A, D, G, H en I	1
5H3	3	schriftelijk 90 minuten	Hoofdstukken 4.1, 4.2, 4.3, 5, 7, 9, 10, 11, 12.2, 12.4, 12.5 en 12.6 Subdomeinen A, B, D en E1	1
		herkansing doubleurs	Se-toetsen 1 en 3 kunnen herkanst worden. Indien leerlingen het jaar doubleren, vervallen alle eerder behaalde cijfers en worden deze uit het examendossier gehaald. Alle schriftelijke toetsen moeten opnieuw worden gemaakt. Voor bepaalde praktische opdrachten blijft het cijfer staan of kiest de leerling voor een herkansing van de praktische opdracht. Dit is van toepassing bij het schoolexamenonderdeel SE-2.	

Opmerking: Bij de schoolexamens is het niet toegestaan gebruik te maken van een grafische rekenmachine.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN		BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019		
Nederlandse taal en literatuur				
Trimester	SE- toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1	1	Schriftelijk 90 minuten	Argumenteren Domein A: leesvaardigheid Domein D: argumentatieve vaardigheden	1
5H1	2	Mondeling Debat Telkens 2 groepjes van 3 of 4 leerlingen (30 min. per debat)	Debatteren Domein B: mondelinge taalvaardigheid Domein D: argumentatieve vaardigheden	2
5H2	3	Schriftelijk computer 120 minuten	Schrijven Domein C: schrijfvaardigheid Domein D: argumentatieve vaardigheden	2
5H3	4	Mondeling Individueel 15 minuten	Literatuur Domein E: literatuur	2
		Herkansing	SE 1, SE2 en SE4 kunnen <u>niet</u> herkanst worden. SE3 kan herkanst worden	
		Doubleurs:	Indien leerlingen een jaar doubleren, moeten ze de schoolexamens van het betreffende jaar opnieuw maken.	

Toelichting Schoolexamen Nederlands voor havo 5 2018-2019

Het schriftelijk **SE argumenteren (SE 1)** is in schooljaar 2017-2018 afgerond

SE2 Debatteren

Het schoolexamen debatteren wordt mondeling afgenomen. De vorm van het debat wordt in het begin van de vijfde klas bekendgemaakt. Ook wordt dan een overzicht van de criteria voor het schoolexamen verstrekt.

SE3 Schrijven van een gedocumenteerd betoog

Het schoolexamen schrijfvaardigheid is een gedocumenteerd betoog over een door de sectie Nederlands vastgesteld onderwerp. De kandidaat bestudeert hiertoe de teksten uit een reader die hem door de docent wordt verstrekt. De kandidaat mag tekstgedeelten markeren en zo nodig korte aantekeningen in de marge maken. Deze reader neemt de leerling zelf mee naar het schoolexamen.

Het schoolexamen duurt 120 minuten en wordt op de computer in Word gemaakt. De tekst moet uit minimaal 450 en maximaal 500 woorden bestaan. Het gebruik van een woordenboek en het gebruik van de spellingcontrole is toegestaan.

SE4 Mondeling literatuur

Het mondeling literatuur is een gesprek met de docent over de door de kandidaat gelezen boeken. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een lijst met criteria die aan het begin periode 2 2018-2019 wordt verstrekt.

De literatuurlijst wordt samengesteld aan de hand *Lezen voor de lijst* en in overleg met de docent. De lijst bestaat uit acht werken. De kandidaat moet zijn literaire groei tijdens het schoolexamen kunnen aantonen. De kwaliteit van de lijst is medebepalend voor de beoordeling.

Uiterlijk twee weken voor aanvang van de SE-periode dient de definitieve lijst aan de docent persoonlijk te worden overhandigd. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, kan de kandidaat niet deelnemen aan dit schoolexamen en wordt dit beoordeeld met het cijfer 1,0.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2018-2020	
Nederlandse taal en literatuur				
Trimester	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1	1	Schriftelijk 90 minuten	Argumenteren Domein A: leesvaardigheid Domein D: argumentatieve vaardigheden	1
5H1	2	Mondeling Debat Telkens 2 groepjes van 3 of 4 leerlingen (30 min. per debat)	Debatteren Domein B: mondelinge taalvaardigheid Domein D: argumentatieve vaardigheden	2
5H2	3	Schriftelijk computer 120 minuten	Schrijven Domein C: schrijfvaardigheid Domein D: argumentatieve vaardigheden	2
5H3	4	Mondeling Individueel 15 minuten	Literatuur Domein E: literatuur	2
		Herkansing	SE2 en SE4 kunnen <u>niet</u> herkanst worden. SE1 en SE3 en kunnen herkanst worden.	
		Doubleurs:	Indien leerlingen een jaar doubleren, moeten ze de schoolexamens van het betreffende jaar opnieuw maken.	

Toelichting Schoolexamen Nederlands voor havo 5 2019-2020

Het schriftelijk **SE argumenteren (SE 1)** is in schooljaar 2018-2019 afgerond

SE2 Debatteren

Het schoolexamen debatteren wordt mondeling afgenomen. De vorm van het debat wordt in het begin van de vijfde klas bekendgemaakt. Ook wordt dan een overzicht van de criteria voor het schoolexamen verstrekt.

SE3 Schrijven van een gedocumenteerd betoog

Het schoolexamen schrijfvaardigheid is een gedocumenteerd betoog over een door de sectie Nederlands vastgesteld onderwerp. De kandidaat bestudeert hiertoe de teksten uit een reader die hem door de docent wordt verstrekt. De kandidaat mag tekstgedeelten markeren en zo nodig korte aantekeningen in de marge maken. Deze reader neemt de leerling zelf mee naar het schoolexamen.

Het schoolexamen duurt 120 minuten en wordt op de computer in Word gemaakt. De tekst moet uit minimaal 450 en maximaal 500 woorden bestaan. Het gebruik van een woordenboek en het gebruik van de spellingcontrole is toegestaan.

SE4 Mondeling literatuur

Het mondeling literatuur is een gesprek met de docent over de door de kandidaat gelezen boeken. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een lijst met criteria die aan het begin periode 2 2019-2020 wordt verstrekt.

De literatuurlijst wordt samengesteld aan de hand *Lezen voor de lijst* en in overleg met de docent. De lijst bestaat uit acht werken. De kandidaat moet zijn literaire groei tijdens het schoolexamen kunnen aantonen. De kwaliteit van de lijst is medebepalend voor de beoordeling.

Uiterlijk twee weken voor aanvang van de SE-periode dient de definitieve lijst aan de docent persoonlijk te worden overhandigd. Als aan deze voorwaarde niet is voldaan, kan de kandidaat niet deelnemen aan dit schoolexamen en wordt dit beoordeeld met het cijfer 1,0.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019 (havo 5) en 2018-2020 (havo 4)	
onderzoek en onderwerpen				
Periode	Toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H1-2	1	project	project 1	1
4H2-3	2	project	project 2	1
4H3-4	3	project	keuzeproject	2
4H1-4	4	portfolio	persoonlijke en professionele ontwikkeling	1

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
onderzoek en onderwerpen				
Periode	Toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	5	project	meesterproef plan van aanpak	1
5H2	6	project	meesterproef eindpresentatie	1
5H2	7	project	meesterproef eindproduct	2
5H2	8	portfolio	meesterproef persoonlijke en professionele ontwikkeling	1
	Herkansing		Alleen de meesterproef kan herkanst worden door het ma- ken van een aanvullende ver- diepende opdracht. Deze moet voor aanvang van SE 3 zijn af- gerond. De projecten uit leerjaar 4 kun- nen niet worden herkanst.	
	Doubleurs		Indien leerlingen het jaar dou- bleren, vervallen alle eerder behaalde cijfers en worden	

			deze uit het examendossier gehaald. Alle projecten moeten opnieuw worden gedaan.	
--	--	--	--	--

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

Domein A Algemene vaardigheden

Domein B Denk- en werkwijzen van Onderzoek en ontwerpen

Domein C Kernkwaliteiten

Domein D Werelden van bèta-techniek

Het schoolexamen heeft betrekking op:

- de gehele domeinen A, B en C in combinatie met
- minimaal twee van de subdomeinen uit domein D
- en, indien het bevoegd gezag daarvoor kiest, andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN Cohort 2017-2019 en 2018-2020	
			Scheikunde	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
4H3	1	Schriftelijk 90 minuten	Chemie Overal HAVO Hfst 1 t/m 7 Domein A t/m D	1
5H1	2	schriftelijk 135 minuten	Chemie Overal HAVO Hfst 1 t/m 8 Domein A t/m D	2
5H2	3	practicum centraal 150 minuten	Zelfstandig experimenten uitvoeren en schriftelijk uitwerken	1
5H3	4	schriftelijk 135 minuten	Chemie Overal Hfst 1 t/m 11 Domein A t/m G	2
		herkansing schriftelijk 135 minuten	Se-toets 2 en 4 kan herkanst worden.	2
		doubleren	Indien leerlingen het vierde jaar doubleren, moet SE1 opnieuw worden gemaakt. Indien kandidaten het examenjaar doubleren, moeten SE2 en SE4 opnieuw worden gemaakt. De kandidaat mag kiezen om het cijfer voor SE3 te laten staan	

Domein A Vaardigheden

Domein B Kennis van stoffen en materialen

Domein C Kennis van chemische processen en kringlopen

Domein D Ontwerpen en experimenten in de chemie

Domein E Innovatieve ontwikkelingen in de chemie

Domein F Processen in de chemische industrie

Domein G Maatschappij en chemische technologie

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN HAVO			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019 havo 5	
Wiskunde A				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	1	Schriftelijk 135 minuten	Getal en Ruimte HAVO A deel 1: hfdst. 1 t/m 4, deel 2: hfdst. 5, 6, 7 deel 3: hdst 9 Domein A: 1, 2, 3, B: 1, 2, 3 C: 1, 2, 3, 4, 5 D: 1 E: 1, 2, 3, 4	2
5H2	2	Computer Toets 135 minuten	Getal en Ruimte HAVO A deel 1: hfdst. 2 deel 2: hfdst. 6, 8 deel 3: hfdst 9 Domein A: 1, 2, 3, E: 1, 2, 3, 4, 5	1
5H3	3	schriftelijk 135 minuten	Getal en Ruimte HAVO A deel 1: hfdst. 1 t/m 3, deel 2: hfdst. 5 en 6, deel 3: hfdst. 9 t/ m 12 Domein A: 1, 2, 3, B: 1, 2 C: 1, 2, 3, 4, 5 E: 1, 2, 3, 4	2
		herkansing schriftelijk	Se-toets 1 en 3 kunnen herkanst worden.	
		Doubleren	Indien leerlingen het jaar doubleren, vervallen alle eerder behaalde cijfers en worden deze uit het examendossier gehaald. Alle toetsen moeten opnieuw gemaakt worden	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN HAVO			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019 Cohort 2017-2019 havo 5	
Wiskunde B				
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	1	schriftelijk 135 minuten	Getal en Ruimte HAVO B deel 1: hfdst. 1 t/m 4 deel 2: hfdst. 5 t/m 7 Domein A: 1, 2, 3 B: 1, 2, 3, 4 C: 1, 2 D: 1, 2, 3, 4	1
5H2	2	schriftelijk 135 minuten	Getal en Ruimte HAVO B deel 1: hfdst. 1 t/m 4 deel 2: hfdst. 5 t/m 8 deel 3: hfdst. 9 en 10 Domein A: 1, 2, 3 B: 1, 2, 3, 4 C: 1, 2, D: 1, 2, 3, 4	1
5H3	3	schriftelijk 135 minuten	Getal en Ruimte HAVO B deel 1: hfdst. 1 t/m 4, deel 2: hfdst. 5 t/m 8, deel 3: hfdst. 9 t/ m 12. Domein A: 1, 2, 3 B: 1, 2, 3, 4 C: 1, 2, D: 1, 2, 3, 4	1
		herkansing schriftelijk	Se-toets 1, 2 en 3 kunnen herkanst worden.	
		Doubleren	Indien leerlingen het jaar doubleren, vervallen alle eerder behaalde cijfers en worden deze uit het examendossier gehaald. Alle toetsen moeten opnieuw gemaakt worden	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019	
			Wiskunde D Cohort 2017-2019	
Periode	SE-toets	Vorm	Stofomschrijving	Gewicht
5H1	1	schriftelijk 135 minuten	Wiskunde D online 4 havo helemaal (1tm7) Wiskunde D online 5 havo (zover af is) Getal en ruimte deel 1 tm 3: H1tmH4, H5, H7, H10 Domeinen van VWO: A: 1, 2, 3, B1, B2, B3, B4, C1, C2, C3, D1, D2, D3,	1
5H2	2	schriftelijk 135 minuten	Wiskunde D online 4 havo helemaal (1tm7) Wiskunde D online 5 havo (zover af is) Keuze uit Getal en Ruimte deel 1 tm 3: H1 tm H12 Domeinen van VWO: A: 1, 2, 3, B1, B2, B3, B4, C1, C2, C3, C4, D1, D2, D3, F	1
5H3	3	schriftelijk 135 minuten	Wiskunde D online 4 havo helemaal (1tm7) Wiskunde D online 5 havo helemaal Getal en Ruimte deel 1 tm 3: H1 tm H12 Domeinen van VWO: A: 1, 2, 3, B1, B2, B3, B4, C1, C2, C3, C4, D1, D2, D3,	1
		herkansing schriftelijk	Se-toets 1, 2 en 3 kunnen herkanst worden.	
		doubleurs	Indien leerlingen het jaar doubleren, vervallen alle eerder behaalde cijfers en worden deze uit het examendossier gehaald. Alle toetsen moeten opnieuw gemaakt worden	

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN			BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2020 Cohort 2017-2019 havo 5 Cohort 2018-2020 havo 4	
Profielwerkstuk (PWS)				
periode			Stofomschrijving	Gewicht
4H4	8 juni 2018	Fase I	Zie beoordelingslijst fase I in PWS handleiding	1
5H2	19 nov 2018	Fase II	Zie beoordelingslijst fase II in PWS handleiding	1
5H3	25 feb 2019	Fase III	Zie beoordelingslijst fase III in PWS handleiding	3
		Herkansing	Er is geen herkansing van het PWS.	
		Doubleurs:	Indien een leerling zakt voor het eindexamen mag de leerling zijn cijfer voor het PWS behouden.	

- Gedetailleerde informatie over de eisen waaraan (de verschillende onderdelen van) het PWS moet voldoen, is te vinden in de Handleiding Profielwerkstuk die aan elke leerlingen door de coördinator PWS is verstreken en die als bijlage van de PTA's is opgenomen.
- Indien een leerling van H5 naar A5 instroomt, moet de leerling het PWS uitbreiden om te voldoen aan de eisen van het PWS atheneum
- De datums voor cohort 2018-2020 worden uiterlijk in periode 3 schooljaar 2018-2019 gemaakt.

Profielwerkstuk (PWS)

Algemeen:

Het schoolexamen HAVO omvat mede een profielwerkstuk. Dit is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen. De hiervoor toegekende studielast is gesteld op 80 sbu.

Het profielwerkstuk heeft betrekking op ten minste één vak van het totale vakkenpakket. Het profielwerkstuk hoeft dus niet per se op één of meer vakken uit het profieldeel betrekking te hebben. Wel moet altijd tenminste één groot vak van 440 uur betrokken zijn.

In principe worden de activiteiten voor het profielwerkstuk zelfstandig uitgevoerd.

De school spreekt de voorkeur uit voor het werken in groepsverband. Groepjes van twee personen lijken het meest ideaal, groepjes van drie personen zijn ook mogelijk. Voor het werken in groepsverband geldt wel dat vooraf de taakstelling van de afzonderlijke leden duidelijk is. E.e.a. gebeurt in overleg met de themadocent.

Bij het tot stand komen van het profielwerkstuk worden vier fasen onderscheiden met de daarbij behorende contactmomenten:

- een oriëntatie- en keuzefase
- een informatiefase
- een schrijf/ontwerpfase
- een presentatiefase

Tijdens dit gefaseerde proces worden contactmomenten ingebouwd die soms tot doel hebben om leerlingen te sturen, te begeleiden en soms tot doel hebben te beoordelen.

Tijdens het werken aan het profielwerkstuk moeten de leerlingen een **logboek** bijhouden waarin aangetekend wordt wat wanneer gedaan is. Aan de hand van dit logboek kan de presentatie goed voorbereid worden en tegelijkertijd kan het door de begeleidende docent benut worden bij contactmomenten en bij de procesbeoordeling.

Een profielwerkstuk mondt uit in een concreet en evalueerbaar eindproduct dat wordt gepresenteerd.

Verskillende presentatievormen zijn mogelijk:

- een geschreven verslag
- een essay of artikel
- een mondelinge voordracht
- het product van een ontwerpopdracht en de bijbehorende documentatie
- een presentatie met gebruik van media
- een uitvoering (toneel, muziek, ballet)

Het profielwerkstuk wordt **voor** de aanvang van het centraal examen beoordeeld met een cijfer. Dit cijfer maakt op zijn beurt deel uit van het combinatiecijfer. De opdracht bij het profielwerkstuk is om niet alleen het product, maar ook het proces te beoordelen. Er wordt niet gewerkt met centrale toetsmomenten maar wel met 'deadlines'.

Er zijn 3 beoordelingsmomenten. Het eerste beoordelingsmoment vindt plaats aan het eind van de oriëntatie- en keuzefase. Aan het eind van de informatiefase vindt het tweede beoordelingsmoment plaats. Het laatste beoordelingsmoment is de presentatie.

Het profielwerkstuk behoort authentiek te zijn.

De organisatie en fasering van het profielwerkstuk wordt nader aan de kandidaten bekend gemaakt. Alle leerlingen ontvangen hieromtrent een handleiding.

BERNARDINUSCOLLEGE HEERLEN	BIJLAGE SCHOOLEXAMEN 2018-2019
	Rekenen Cohort 2017-2019 Cohort 2018-2020

De leerlingen hebben vier kansen om de Rekentoets VO te maken. Eén kans in de vierde klas en drie in de vijfde klas. De hoogste score telt.

*de data zijn onder voorbehoud, controleer steeds goed de mededelingen in je email en Zermelo omtrent de data.

Planning Rekentoets VO schooljaar 2018-2019		
havo 5	3ER en 3F	inhaal 3ER en 3F
		(voor de zieken)
tweede toets	9 januari	18 januari
derde toets	11 maart	15 maart
vierde toets	27 mei	7 juni
havo 4	3ER en 3F	inhaal 3ER en 3F
		(voor de zieken)
eerste toets	29 mei	7 juni

De data zijn onder voorbehoud, controleer steeds goed de mededelingen in je email en Zermelo omtrent de data.

Rekenen telt niet mee voor het eindexamen. De toets moet wel gemaakt zijn en het cijfer komt ook op de cijferlijst te staan.

VI. EXAMENROOSTERS HAVO IN 2019.

Zie bijlage.

VII. EXAMENREGLEMENT VOOR DE SCHOLEN VAN DE STICHTING VOORTGEZET ONDERWIJS PARKSTAD LIMBURG.

Het bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg gevestigd te Heerlen

overwegende, dat de onder zijn verantwoordelijkheid afgenomen eindexamens een zorgvuldig verloop dienen te hebben;

gelet op het gestelde in artikel 31 van het "Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.- m.a.v.o.- v.b.o.

heeft op 1 april 2010 besloten ingaande 1 augustus 2010 voor elk van de onder zijn bestuur staande scholen een examenreglement vast te stellen:

met de volgende inhoud

EXAMENREGLEMENT VOOR DE SCHOLEN VAN DE STICHTING VOORTGEZET ONDERWIJS PARKSTAD LIMBURG

§1 ALGEMEEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

1.1 directeur: de rector of directeur van een school of zijn plaatsvervanger;

kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deelexamen is toegelaten;

examinator: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;

personeelslid: lid van de directie, het onderwijzend of onderwijsondersteunend personeel van een school;

toets: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht als onderdeel van het schoolexamen dat van een beoordeling voorzien wordt.

Bestuur/

Bevoegd gezag: College van Bestuur

1.2 Voor het vwo, havo en vmbo bestaat het eindexamen uit het schoolexamen en het centraal examen. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk.

1.3 Daarnaast geldt voor het vmbo dat het centraal examen in de basisberoepsgerichte leerweg (BL) bij de algemene vakken de vorm heeft van een centraal schriftelijk (digitaal) examen (CSE) en bij de beroepsgerichte vakken de vorm van een centraal schriftelijke en praktisch examen (CSPE).

Het centraal examen in de kaderberoepsgerichte leerweg (KL) heeft bij de algemene vakken de vorm van een centraal schriftelijk examen (CSE) en bij de beroepsgerichte vakken de vorm van een centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE).

Het centraal examen in de gemengde en theoretische leerweg heeft bij de algemene vakken de vorm van een centraal schriftelijk examen (CSE) en bij de beroepsgerichte vakken de vorm van een centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE) of alleen een centraal schriftelijk examen (CSE).

§2 ORGANISATIE VAN HET EINDEEXAMEN

Artikel 2. Het Schoolexamen (SE)

- 2.1 De organisatie van het schoolexamen wordt beschreven in het jaarlijks voor 1 oktober vast te stellen Reglement Schoolexamen, dat onderdeel uitmaakt van dit examenreglement.
- 2.2 Het eveneens jaarlijks op te stellen "Programma van toetsing en afsluiting" (PTA), wordt als bijlage aan het Reglement Schoolexamen toegevoegd.
- 2.3 Het Reglement Schoolexamen en het "Programma van toetsing en afsluiting" worden namens het bestuur vastgesteld door de directeur.
- 2.4 De Checklisten van de VO-raad, maken deel uit van dit examenreglement en dienen als zodanig gehanteerd te worden bij het Schoolexamen.

Artikel 3. Het Centraal Examen (CE)

- 3.1 Het CE wordt afgenomen op door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen vastgestelde data en tijden en in een of meer daarvoor door de directeur aangewezen lokaliteiten.
- 3.2 De kandidaten maken het werk onder toezicht van zoveel personeelsleden van de school als voor een zorgvuldig verloop van het examen noodzakelijk is; het toezicht wordt nader geregeld in een door of namens de directeur op te stellen surveillanceroster.
- 3.3 Over het verloop van het examen wordt een door toezichthouders ondertekend proces-verbaal opgemaakt. In dit proces-verbaal worden tenminste vermeld: de namen van de kandidaten, de namen van de toezichthouders, datum, begin en eindtijd van het examen, het geëxamineerde vak, binnenkomst en vertrektijden van de kandidaten als deze afwijken van de begin en eindtijd van het examen en alle bijzondere gebeurtenissen die van belang zijn met het oog op de bij het afnemen van het examen vereiste zorgvuldigheid.
- 3.4 Voor de aanvang van het examen in enig vak leest een van de toezichthouders de op de enveloppe met examenopgaven vermelde tekst op. Bij de aanvang opent hij in aanwezigheid van de kandidaten de enveloppe.
- 3.5 Onmiddellijk nadat de enveloppe geopend is, worden de opgaven rondgedeeld.
- 3.6 De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het Centraal Examen blijven in het examenlokaal c.q. de examenlokalen tot het einde van die toets.
- 3.7 Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het tijdstip van opening van de enveloppe tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt. Alleen in geval van duidelijke overmacht kan de rector besluiten de gemiste tijd te laten inhalen.
- 3.8 Na afloop van het examen wordt het gemaakte examenwerk, tezamen met het proces-verbaal door een van de toezichthouders, onverwijld bij de directeur of bij een door hem aangewezen personeelslid, ingeleverd.
- 3.9 De Protocollen van de VO-raad, maken deel uit van dit examenreglement en dienen als zodanig gehanteerd te worden bij het Centraal Examen.

Artikel 4. Nadere aanwijzingen voor het centraal examen

- 4.1 Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de directeur, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven, ander papier is verstrekt.
- 4.2 De kandidaat plaatst zijn naam en zijn examenummer op het in lid 4.1 bedoelde papier.
- 4.3 Omtrent de opgaven worden geen mededelingen of inlichtingen van welke aard of door wie ook aan de kandidaten verstrekt, behalve de officiële CEVO-mededelingen.

- 4.4 Naast het basispakket van hulpmiddelen is het kandidaten toegestaan tijdens zittingen van het CE ook vakgebonden hulpmiddelen te gebruiken voor zover de CEVO (Centrale Examencommissie Vaststelling Examenopgaven) daar toestemming voor heeft gegeven. Uitsluitend deze hulpmiddelen, alsmede het voor het maken van het examenwerk benodigde schrijfgerei, mogen door de kandidaten worden meegebracht in het examenlokaal. In geval de hulpmiddelen zijn voorzien van eigen aanvullingen, zoals correctievloeistof, persoonlijke aantekeningen etc., worden zij geacht niet toelaatbaar te zijn tot het examenlokaal. Elke school publiceert in de eigen Regeling Eindexamen deze lijst van toegestane hulpmiddelen.
- 4.5 Kladpapier wordt gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de directeur. De scoringsregels t.b.v. de examinatoren gaan niet uit van de mogelijkheid dat werk op kladpapier wordt aangeleverd; in geval toch kladwerk wordt aangeleverd zal dit alleen als aanvulling op het netwerk worden geaccepteerd indien duidelijk is gemarkeerd welk deel van het kladwerk als zodanig in aanmerking moet worden genomen en er in het netwerk een duidelijke verwijzing naar de in aanmerking te nemen passage(s) te vinden is.
- 4.6 Gedurende het examen is het de kandidaat niet geoorloofd zich tijdelijk zonder vergunning van een der toezichthouders, uit het examenlokaal te verwijderen. Krijgt hij die toestemming, dan dient een van de toezichthouders hem te begeleiden.
- 4.7 Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. Na overleg met de kandidaat beslist de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
Hervat een kandidaat na enige tijd het werk, dan kan de directeur bepalen dat de gemiste tijd of een deel daarvan aan het einde van de zitting wordt ingehaald.
Hervat een kandidaat het werk niet, dan kan de directeur, indien mogelijk na het horen van de kandidaat, doch uiterlijk voor het einde van de zitting, bepalen dat het door de kandidaat gemaakte werk niet als examenwerk wordt aangemerkt. De kandidaat wordt dan geacht om een geldige reden verhinderd te zijn geweest aan het desbetreffende onderdeel deel te nemen.
- 4.8 De kandidaat levert bij het verlaten van de examenzaal het gemaakte werk in bij een van de toezichthouders.
- 4.9 Gedurende het eerste uur en gedurende het laatste kwartier van de examenzitting mag de kandidaat het examenlokaal niet verlaten.
- 4.10 Indien een kandidaat verhinderd is aan een of meer onderdelen van het CE deel te nemen, dient door zijn ouders, verzorgers of voogden, binnen vierentwintig uur een schriftelijke verklaring waaruit de reden van de verhindering blijkt, aan de directeur overgelegd te worden. De directeur bepaalt of de opgegeven reden of redenen aangemerkt kunnen worden als "geldige reden" bedoeld in artikel 45 van het "Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o." Is dit het geval, dan wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld in het tweede tijdvak het c.e. voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voldoen.
- 4.11 Het "Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o." biedt in artikel 55 mogelijkheden voor extra faciliteiten voor gehandicapten en anderstaligen. Degene die voor deze faciliteiten in aanmerking wenst te komen, moet zich daartoe mogelijk voor het eerste schoolexamen, doch uiterlijk voor 1 november melden bij de directeur.

Artikel 5 Inzage examenwerk

- 5.1 Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur van de school ter inzage voor kandidaten of hun ouders/verzorgers.
- 5.2 Inzage kan gedurende de inzagetermijn door kandidaten of hun ouders/verzorgers schriftelijk aangevraagd worden bij de directeur van de school en vindt plaats onder toezicht van de directeur of een door hem aangewezen persoon.

- 5.3 Examenwerk, ook in beeldende vakken, is eigendom van de school. Na het verstrijken van de inzagentermijn van zes maanden kan de school het werk (doen) vernietigen. Werk, gemaakt in het kader van het centraal praktisch eindexamen voor de beeldende vakken zal door de school niet worden vernietigd, indien de kandidaat gedurende de inzagentermijn schriftelijk gevraagd heeft om het eigendomsrecht na zes maanden aan hem of haar over te dragen en het werk ook één maand na het verstrijken van de inzagentermijn is afgehaald.

§3 ONREGELMATIGHEDEN

Artikel 6. Onregelmatigheden

- 6.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen **aan enige onregelmatigheid** schuldig maakt of heeft gemaakt, daaronder begrepen onttrekking aan enig onderdeel van het examen, kan de directeur maatregelen nemen. Alvorens deze maatregelen te nemen wordt de kandidaat, eventueel bijgestaan door een ouder, gehoord. Van de betreffende maatregel wordt de leerling schriftelijk in kennis gesteld met een afschrift aan de Inspectie en ouders c.q. wettelijke vertegenwoordigers.
- 6.2 De maatregelen bedoeld in het eerste lid die, afhankelijk van aard van de onregelmatigheden ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
1. Het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  2. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  3. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  4. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen (dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie).
- 6.3 Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogd of verzorgers van de kandidaat, alsmede aan de inspectie.
- 6.4 De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de betrokken rector c.q. directeur geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, alsmede aan zijn ouders, de voogd of de verzorger(s), alsook aan de directeur en aan de inspectie.

Artikel 7. Commissie van beroep

- 7.1 De in artikel 6, lid 4 bedoelde commissie van beroep is de door het bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg ingestelde "Commissie van beroep eindexamenaangelegenheden", bestaande uit vijf leden.
- 7.2 De regeling van de werkzaamheden van de commissie is opgenomen in het Reglement Commissie van beroep eindexamenaangelegenheden. Een exemplaar van dit reglement alsmede een opgave van haar samenstelling, ligt vrij ter inzage bij de administratie van de school.
- 7.3 Een beroepschrift dient gericht te worden tot de voorzitter van de commissie, p.a. Bestuursbureau Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg, Akerstraat 85-87, 6417 BK Heerlen.

§ 4 DE GANG VAN ZAKEN BIJ HET EINDEXAMEN

Artikel 8

Klachten over de gang van zaken bij het eindexamen dienen, binnen een week nadat het feit waarover geklaagd wordt zich heeft voorgedaan of dat dit aan de klager bekend heeft kunnen zijn, schriftelijk ingediend te worden bij de directeur.

Artikel 9

De directeur stelt een onderzoek in naar het gewraakte feit, onderzoekt in welke mate dit feit een negatieve invloed heeft gehad op de omstandigheden waarin het examenwerk gemaakt moest worden en maakt daarvan proces-verbaal op. In het kader van dit onderzoek hoort hij in elk geval de klager.

Artikel 10

De directeur deelt binnen tien dagen na ontvangst van de klacht zijn conclusies uit het onderzoek schriftelijk mede aan de klager. In het geval hij de klacht gegrond acht geeft hij bovendien aan welke maatregelen hij zal nemen om de nadelige effecten van het gewraakte feit weg te nemen. In de schriftelijke mededeling van zijn conclusies wijst hij op de mogelijkheid tegen zijn conclusies bezwaar aan te tekenen bij het bestuur.

§5 SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 11

Dit Examenreglement zal, tezamen met het Reglement schoolexamen en het Programma van toetsing en afsluiting aan elke kandidaat ter hand worden gesteld vóór 1 oktober van het schooljaar waarin de kandidaat voor het eerst aan onderdelen van het schoolexamen zal deelnemen. Iedere kandidaat wordt geacht bekend te zijn met het examenreglement.

Artikel 12

- 12.1 Dit reglement vervangt de regeling van 1 augustus 2003.
- 12.2 Wijzigingen van dit reglement zijn eerst van toepassing op het eindexamen dat afgenomen wordt na 1 oktober volgend op de datum waarop tot wijzigingen besloten wordt.

Artikel 13

- 13.1 In gevallen waarin dit reglement niet of niet naar billijkheid voorziet, beslist het bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg.

13.2 Wanneer de organisatie en/of de voortgang van het eindexamen dit vorderen, kan de directeur namens het bestuur een beslissing nemen.

Artikel 14

Dit reglement kan geciteerd worden als het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het College van Bestuur d.d. 1 april 2010 , na verkregen instemming door de GMR d.d. 29 maart 2010.

VIII. REGLEMENT VAN DE COMMISSIE VAN BEROEP EINDEXAMENAANGELEGENHEDEN

Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg Heerlen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit reglement verstaat onder:

- 1.1 het examenreglement: het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg.
- 1.2 de commissie: de Commissie van beroep eindexaminaangelegenheden als bedoeld in artikel 6.4 van het Examenreglement voor de scholen van de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg.
- 1.3 de directeur: de directeur of rector van de school waaraan examen afgelegd wordt.
- 1.4 de stichting: de Stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg.
- 1.5 bevoegd gezag/bestuur: College van Bestuur.

Artikel 2. Instelling en instandhouding van de commissie

- 2.1 Er is een commissie, ingesteld en in stand te houden door de stichting, bestaande uit vijf leden.
- 2.2 De voorzitter, de plv. voorzitter en de leden van de commissie worden benoemd door het bevoegd gezag van de stichting.
- 2.3 Van de Commissie maken in ieder geval deel uit een lid van het bestuur, een rector c.q. directeur en een jurist. De betrokken rector c.q. directeur maakt geen deel uit van de commissie.
- 2.4 De voorzitter kiest te dezer zake domicilie ten kantore van het bestuur van de stichting te Heerlen, Akerstraat 85-87, 6416 BK.

Artikel 3. Kennisgeving samenstelling commissie

- 3.1 Zodra de commissie verkozen is draagt de voorzitter van de commissie er zorg voor, dat aan de directeurs van de scholen van de stichting onverwijld kennis gegeven wordt over de samenstelling van de commissie, met het verzoek deze kennisgeving ter inzage te leggen op de administratie van de school.
- 3.2 Wijziging van de samenstelling wordt door de voorzitter eveneens onverwijld medegedeeld.

Artikel 4. Taak van de commissie

De commissie is belast met:

- 4.1 de behandeling van en het nemen van een beslissing over een door een kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger ingesteld beroep wegens een beslissing van de directeur inzake onregelmatigheden ten aanzien van enig deel van het eindexamen, een en ander als bedoeld in artikel 6, vierde lid van het Examenreglement;
- 4.2 het desgevraagd adviseren van het bestuur van de stichting in gevallen dat bezwaren ingediend zijn over de gang van zaken bij het eindexamen.

Artikel 5. Aanhangig maken van het beroep

- 5.1 Het beroepschrift dient binnen de in het examenreglement genoemde termijn schriftelijk ingediend te worden bij de voorzitter van de commissie op straffe van niet-ontvankelijkheid.
- 5.2 Indien het beroep niet binnen de gestelde termijn is ingesteld, wordt niet-ontvankelijkheidsverklaring op die grond achterwege gelaten, als belanghebbende kan aantonen, dat het beroepschrift zo spoedig ingediend is als redelijkerwijs verwacht kon worden.

Artikel 6. Wraking en verschoning

- 6.1 De indiener van het beroepschrift en/of de directeur kunnen het bestuur van de stichting verzoeken een lid van de commissie te wraken. Dit verzoek wordt ingewilligd,
- indien het desbetreffende lid een persoonlijk belang heeft bij de bestreden beslissing;
  - indien deze bloed of aanverwant is van de directeur of van de indiener van het beroepschrift tot en met de vierde graad;
  - in andere gevallen waarin daartoe ernstige redenen aanwezig zijn.
- 6.2.1 Een lid van de commissie kan het bestuur van de stichting verzoeken hem op soortgelijke gronden te verschonen.

Artikel 7. Behandeling van een beroepschrift als bedoeld in artikel 4, eerste lid.

- 7.1 De voorzitter roept de commissie in vergadering bijeen zodra hem een beroepschrift bereikt.
- 7.2 De commissie is bevoegd een haar aangeboden beroepschrift in behandeling te nemen en daarover een uitspraak te doen, als tenminste drie leden, de voorzitter of plv. voorzitter daaronder begrepen, aanwezig zijn.
- 7.3 De commissie stelt allereerst vast of
- de haar voorgelegde bestreden beslissing een aangelegenheid betreft als bedoeld in artikel 6 van het examenreglement;
  - het beroepschrift tijdig is ingediend.
- Vervolgens besluit zij over de ontvankelijkheid van het ingediend beroep.
- 7.4 Indien de commissie tot de conclusie gekomen is, dat het beroep ontvankelijk is, hoort de commissie afzonderlijk en/of gezamenlijk
- de directeur tegen wiens beslissing beroep is aangetekend;
  - de kandidaat, of indien deze minderjarig is, de kandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordiger, desgewenst bijgestaan door een of meer deskundigen.
- 7.5 De commissie kan informatie en adviezen inwinnen bij derden.

Artikel 8. De uitspraak op een beroepschrift.

- 8.1 De commissie doet uitspraak binnen twee weken na indiening van het beroep; in bijzondere gevallen kan deze termijn met ten hoogste twee weken verlengd worden. De noodzaak daarvan dient schriftelijk gemotiveerd te worden.
- 8.2 De uitspraak van de commissie wordt met inachtneming van de in het eerste lid genoemde termijn schriftelijk en gemotiveerd toegezonden aan de indiener van het beroepschrift, zijn ouders, voogd of verzorgers, alsook aan de directeur en aan de inspectie.
- 8.3 Het bestuur van de stichting draagt er zorg voor, dat de beslissing van de commissie ten uitvoer wordt gebracht.
- 8.4 De beslissing van de commissie is bindend.

Artikel 9. Advies over bezwaarschriften.

- 9.1 In het geval het bestuur van de stichting een advies vraagt als bedoeld in artikel 4, tweede lid, brengt zij binnen tien dagen daarover een advies uit.
- 9.2 De commissie hoort zo mogelijk betrokkenen; in ieder geval wordt de indiener van een bezwaarschrift in de gelegenheid gesteld zijn bezwaar toe te lichten.

Artikel 10. Ambtelijke ondersteuning

De commissie kan gebruik maken van ambtelijke ondersteuning waarin het bestuur van de stichting zal voorzien.

Artikel 11. Inwerkingtreding/wijziging

11.1 Dit reglement vervangt de regeling van 1 augustus 1990.

11.2 Wijzigingen in dit reglement treden onmiddellijk na publicatie in werking.

Artikel 12. Citeertitel

Dit reglement kan geciteerd worden als Reglement Commissie van beroep eindexaminaangelegenheden.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het College van Bestuur d.d. 1 april 2010 na verkregen instemming door de GMR d.d. 29 maart 2010.

IX. OFFICIËLE LIJST VAN HULPMIDDELEN CENTRAAL EXAMEN HAVO 2019. Zie bijlage

Deze lijst van hulpmiddelen is ook van toepassing op het schoolexamen met uitzondering van het gebruik van de GR (grafisch rekenapparaat), dat behalve voor wiskunde in alle andere vakken bij het schoolexamen niet is toegestaan. Eventuele andere afwijkingen worden in het PTA van het betreffende vak aangegeven.

X. BELEIDSREGEL VAN DE INSPECTEUR. Zie bijlage

XI. HANDLEIDING PROFIELWERKSTUK. Zie bijlage

XII. ABSENTIEVERKLARING SCHOOLEXAMEN EN CENTRAAL EXAMEN Zie bijlage

XIII. FORMULIER MELDING ONREGELMATIGHEID Zie bijlage